DR. JONAS BALYS CORESP.
1105 CHISWELL LN.
SILVER SPRING, MD. 20901

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRASTIS

4545 WEST 63RD STREET CHICAGO 29, ILLINOIS
TELEPHONE: LUDLOW 5-9500

Vol. LV Price 15 ¢ PIRMADIENIS — MONDAY, LAPKRITIS — NOVEMBER 1, 1971 Kaina 15 ¢ Nr. 256

Lietuvis vyskupų sinode

Vatikanas. — Pasaulio vyskupų sinode, vokiečių kalbos grupėje, tarp kitų keturiolikos vyskupų dalyvauja ir lietuvių atstovas, Kauno bei Vilkaviškio vyskupijų apaštališkasis administratorius vysk. Juozapas Matulaitis — Labukas.

Aštuonių pilnaties posėdžių diskusijos kunigiškos misijos praktiniais klausimais iš viso kalbėjo 131 sinodo narys. Paskutinis savo ir daugelio kitų kunigų nuo monę išreiškė kunigų atstovas vokietis Ernst Schmitt. Kaip žinoma, sinodo darbuose, kaip stebėtojai, dalyvauja 25 įvairių kraštų kunigai,.

Kun. Schmitt stebėtojų kunigų vardu padėkojo Pauliui VI už suteiktą galimybę betarpiškai stebėti Pasaulio vyskupų sinodo darbus ir pranešė, kad kunigų stebėtojų vardu yra rengiamas pasiūlymų dokumentas, kuris bus pateiktas sinodo sekretoriui. Kun. Schmitt išreiškė viltį, kad ateityje kunigai ne tik simboliškai, bet ir aktyviai galės dalyvauti sinodų darbuose.

Turėti įtakos vyskupų parinkime

Kunigų stebėtojų atstovas pareiškė, kad dvasinis kunigo gyvenimas neturėtų ribotis pamaldžiomis pratybomis, bet turėtų suspindėti tikėjimo gyvumu, misionierišku užsidegimu, taip duo damas visiems krikščioniško gyvenimo pavyzdį. Santykiai vyskupų su kunigais turėtų remtis nuoširdžiu brolišku dialogu, nes teisiniai nuostatai niekuomet negali atstoti dvasios. Kunigai nori dalyvauti savo krašto vyskupų konferencijose, nori turėti įtakos į vyskupų parinkimą, nori sudaryti tiek diocezines, tiek tautines ir tarptautines kunigų tarybas. Kunigų atstovas išreiškė pageidavimą, kad būtų pertvarkyta ekonominė Bažnyčios organizacija, ypač atkreipiant dėmesį į senų bei ligonių kunigų aprūpinimą ir pagalbą neturtingoms parapijoms.

Kalbėdamas celibato klausimu, Schmitt pažymėjo, kad čia reikia atsižvelgti į atskirų kraštų bei žemynų sąlygas. Reikėtų ne tiek aukštinti celibatą, kiek sudaryti reikiamas sąlygas, kad kunigų celibatas galėtų atnešti kuo gausiausios palaimos Bažnyčiai ir žmonijai.

Kunigų ir vienuolių bendradarbiavimas

Jėzuitų generalinis vadovas kunigas Arrupė kalbėjo apie kunigų ir vienuolių bendradarbiavimą. Iki šiol šis bendradarbiavimas nebuvo pakankamai panaudotas sielovados darbe. Milijonas seserų ir pusė milijono brolių vienuolių katalikų pasaulyje yra dar nepanaudota jėga apaštalavimo misijoje. Siekiant kunigų ir vienuolių nuoširdaus bendradarbiavimo, — reikėtų rengti bendrus vyskupų ir vienuolijų vadovų pasitarimus, kunigų ir vienuolių studijų dienas bei ieškoti kitų nuoširdaus tarpusavio suartėjimo būdų.

Pabėgo lenkų jūrininkas

BOSTONAS. — Lenkų žvejys - jūrininkas Woicick F. Ostrowski, 36 metų, iš Gdynės, pabėgo iš lenkų žvejų laivo Bostone ir pasiprašė pabėgėlio teisių. Policija perdavė jį lenkų vietinei organizacijai, kol jam bus suteikta politinio pabėgėlio teisės.

Laikraštis "Tre Boston Globe", aprašydamas įvykį, įdėjo jo fotografiją, padarytą jau lenkų klube So. Bostone. Laikraštis rašo, kad spalio 25 d. 11 val. ryto tas jūrininkas prisistatęs į policiją. Toliau tame pačiame straipsnyje prisimena, kad prieš metus, lapkričio mėnesį, lietuvis jūrininkas Simas Kudirka buvo pabėgęs į Amerikos laivą, bet buvęs išduotas rusams, o šiais metais už tą pabėgimą buvęs nuteistas 10 metų sunkiųjų darbų kalėjimo.

Thieu pradėjo naują ferminą

SAIGONAS. — Vakar Thieu prisiekė naujam prezidento terminui. Iškilmėse Nixoną atstovavo iždo sekretorius John Connally. Buvęs viceprez. Ky pereina atgal į aviaciją.

Valymai Kinijos kariuomenėj

WASHINGTONAS. — Amerikos žvalgyba turi žinių, kad Kinijoj prasidėjo kariuomenės viršūnių "valymai". Pirmiausia nušalintas Huang Yung-šen, vyriausiojo štabo viršininkas. Paskui to paties susilaukė Wu Fąh - sien, aviacijos viršininkas ir Lee Tso - pang, karo laivyno vyriausiasis politinis komisaras. Jie uždaryti "perauklėjimui". Jų niekas jau nematė nuo rugsėjo 10 d.

Vidaus krizė Kinijoj dar nepasibaigė. Tie, kurie Pekinge maišosi, tvirtina, kad buvęs nesutarimas jau ir anksčiau tarp Ču En - lai ir karo ministerio Lin Piao, apie kurį mažai žinoma ir tvirtinama, jog jis sergąs. Ču linija, atrodo, laimėjo.

"Stimme der Freiheit", Vokietijoje, Saarbruecken miesto leidžiamas dvisavaitinis laikraštis, š. m. 11 numery paskelbė platų Stasio Motuzo straipsnį "Lietuva prieš 53 metus ir dabar". Autorius, gyvenąs Vechtės senelių prieglaudoje ir pasižymėjęs medžio drožiniais, apžvelgia Lietuvą palietusias okupacijas ir išryškina dabartinę Lietuvos padėtį. Nurodyti ir Brazinskų bei Kudirkos atvejai. Esą, niekas negali pasakyti, kiek lietuvių per tuos keliasdešimt metų bandė pabėgti iš pavergto krašto.

St. Motuzas, pagaliau, griežtai pasisako prieš Vakarų ryšius su Sovietų Sąjunga. Esą, tie Vakarų kraštai nepagalvoja, kad tokiais ryšiais jie tik stiprina sovietų galią. Kol bus tęsiamas toks vakariečių polinkis, nėra vilties, kad sovietai susilaikytų nuo jų naudojamų hegenomijos, tautų pavergimo, priemonių. (E.)

Vilniuje neseniai išleista knyga apie Anykščius (25,000 egz.). Pateikta Anykščių istorinė bei literatūrinė praeitis ir... neapsieita be "revoliucinių tradicijų", atseit pasakojimų apie tų apylinkių komunistus.

Kitoje knygoje, Kęstučio Balevičiaus "Lietuvos gamtos paminklai" (10,000 egz., 192 psl.), skaitytojai supažindinami su senais parkais, paminkliniais medžiais, geologiniais objektais, retais žvėreliais, paukščiais, laukiniais augalais. (E.)

Praėjusią vasarą Amsterdamą, Olandijoj, buvo užgriuvę jaunieji turistai, daugiausiai amerikiečiai. Dam aikštėje per dienų dienas būdavo toks vaizdas

PAMINĖJO LIETUVOS BRASTOS BAŽNYTINĖS UNIJOS SUKAKTĮ

VATIKANAS. — Ukrainiečių kardinolas Slipyj susitarė su kitais ukrainiečių rytų apeigų vyskupais sušaukti atskirą sinodą, bet Paulius VI tam priešingas. Jeigu negaus popiežiaus leidimo, jų suėjimas gali būti vadinamas ne sinodu, bet paprasta vyskupų konferencija. Bažnytiniai kanonai sako, kad sinodą gali sušaukti tik popiežius arba rytų apeigų patriarchas.

Kard. Slipyj sako, kad ukrainiečių vyskupų susirinkimas turėtų svarstyti 6 mil. ukrainiečių katalikų persekiojimus Sovietų Sąjungoj. Vyskupų sinode dalyvauja 17 ukrainiečių vyskupų iš Europos, Kanados ir abiejų Amerikų ir gera proga pasvarstyti savo atskirus reikalus.

Vakar ukrainiečiai vyskupai Romoj paminėjo 375 metų jubiliejų, kai Lietuvos Brastoje rytinės Lietuvos dalies, t. y. dabartinės Ukrainos," ortodoksai susijungė su Roma ir nuo tada jie vadinasi unitais.

Panaikins ištikimybės priesaiką

WASHINGTONAS. — Grupė Valstybės departamento žmonių siekia panaikinti ištikimybės priesaiką, kuri buvo duodama imančiųjų užsienio pasą. Iki šiol jau daugiau kaip per šimtą metų gaunantieji užsienio pasą turėdavo duoti ištikimybės priesaiką, kad jie nori remti ir ginti JAV konstituciją prieš visus užsienio ir vidaus priešus ir patys būti konstitucijai ištikimi. Dabar šis reikalas buvo iškeltas teismuose ir galimas dalykas, kad tas reikalavimas gali būti panaikintas. Patriotinio nusistatymo žmonės net spaudoje reiškia nepasitenkinimą, kad norima mažinti pareigą reikšti ištikimybę laisvosios Amerikos konstitucijai.

Vokiečių - lenkų pasitarimai

BONNA. — Vakarų Vokietijos sostinėje pasibaigė dviejų dienų posėdžiai, kuriuos vedė Lenkijos ir V. Vokietijos užsienio reikalų ministerijų atstovai. Vokiečių delegacijai vadovavo viceministeris Frankas, lenkus atstovavo užsienio reikalų ministro pavaduotojas William.

Pasikalbėjimų metu buvo aptarti abiejų šalių prekybos reikalai. Lenkų atstovai išreiškė norą prekiauti su Europos Bendrosios rinkos kraštais, kurios vienu iš stambiausių partnerių yra Vakarų Vokietija. Vokiečiai išreiškė savo pasitenkinimą, kad pasirašius abiejų kraštų santykius reguliuojančią sutartį, jau 21,000 vokiečių iš Lenkijos repatrijavo į Vakarų Vokietiją. Susidarė įspūdis, kad abiejų šalių, kitados buvusių didelių priešų, santykiai nuolat švelnėja.

TEL AVIV. — Rygos žydaitė Alexandrovič, 24 m., už priešsovietinę "propagandą" buvo nuteista metus prievartos darbams, bet po keturių mėnesių jai buvo suteikta amnestija ir jau atvyko į Izraelį.

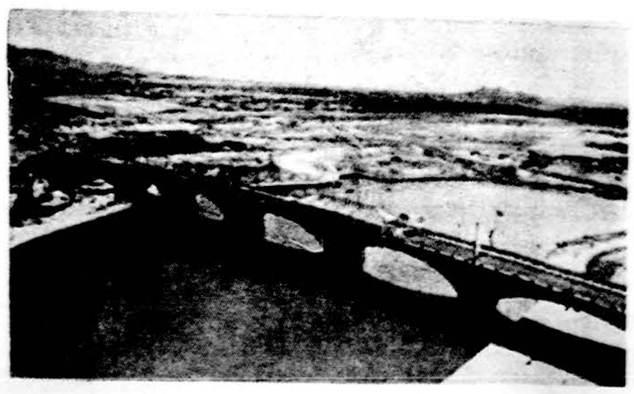

Iš Londono atvežtas ir Arizonoj atstatytas tiltas, dabar bus turistinė įžymybė

Prancūzų ir rusų draugystė „aukštesniam laipsny"

PARYŽIUS. — Šeštadienį Brežnevas baigė šešių dienų vizitą ir iš Paryžiaus išskrido į Rytų Berlyną. Pompidou ir Brežnevas pasirašė tam tikrą kompromisinį pareiškimą, kad prancūzų ir sovietų santykiai pakeliami į "aukštesnį laipsnį". Ten kalbama apie nesikišimą vieno į kito reikalus ,respektuojamos dabartinės Europos sienos.

Per metus vėžiu suserga 610,000

WASHINGTONAS. — Statistika rodo, kad vėžiu susirgimai Amerikoj pas moteris mažėja, bet pas vyrus didėja, ypač juodoj raséj. Daugiausia didėja plaučių vėžys. Kasmet užregistruojami 610.000 nauji susirgimai vėžiu.

Nuodingi žirniai

WASHINGTONAS. — Maisto ir vaistų administracija skelbia, kad galėjo atsirasti botulinum nuodų aklai uždarytose žirnių dėžutėse. Tos dėžutės turi tokį užrašą: Stokely-Van Camp Finest French Style, 8 uncijų, kodas 72/E213D. Tokios dėžutės surenkamos ir naikinamos, bet yra jų jau ir parduotų.

WASHINGTONAS. — Kongrese yra pasiūlymas, kad būtų pataisyta Konstitucija ir leidžiama prezidentui kandidatuoti daugiau negu dvi kadencijas, senatorių terminas būtų sutrumpintas nuo šešerių iki ketverių, o kongresmanų prailgintas nuo dvejų iki ketverių metų.

LONDONAS. — Lapkričio 25 bus neįprastas labdaringiems reikalams koncertas, kai Londono simfoniniam orkestrui diriguos min. pirmininkas Edward Heath. Jis diriguos tik vieną kompoziciją, Elgaro overtiūrą, o paskui perims nuolatinis dirigentas Andre Previn, dalyvaujant smuikininkui Isaak Stern.

TOKIJO. — Japonijoj kasmet priauga virš vieno milijono, ir šiuo metu jie skaičiuoja 105 milijonus gyventojų.

SENATAS NUTRAUKĖ UŽSIENIO PAGALBĄ

WASHINGTONAS. — Senatas 41 balsu prieš 27 nubalsavo sulaikyti Amerikos užsienio pagalbą visoms šalims. Tai būtų radikalus politikos pakeitimas. Sen. Mansfield pareiškė, jog jis kovos, kad tas balsavimas nebūtų pakeistas, tvirtindamas, jog 55 proc. visos programos būdavo tik karinė pagalba .

Po II pas. karo Amerika užsienio pagalbai išleido 143 bil. dolerių. Sustabdymas pagalbos laikoma didelių smūgiu administracijai, ypač jos politikai pietryčių Azijoje. Sen. Symington, kuris irgi balsavo už nutraukimą, sako, kad tas nebus įvykdyta staiga. Yra iš anksčiau paskirta 4.7 bil. dolerių ir jų kuriam laikui užteks įvairioms agentūroms.

Senato nariai tvirtina, kad J. Tautų išmetimas Taiwano, įtakos balsavimui nedaug turėjo.

Tito lanko Texas

WASHINGTONAS. — Jugoslavijos prezidentas Tito, atrodo, buvo prašomas imtis tarpininkavimo tarp arabų ir Izraelio Vid. Rytų krizėje, bet jis nuo to atsisakė. Susitikęs su spaudos atstovais sakė, kad Brežnevas jam kalbėjęs, kad kai bus sutvarkyti Vid. Rytų reikalai, kai bus pasirašyta taika, tai sovietai savo dalinius iš Egipto atitrauks.

Šeštadienį Tito išvyko į Texas valstiją.

Kviečia melstis už Kinijos atsivertimą

CHICAGO. — Šeštadienio Chicagos laikraščiuose buvo įdėtas didelis skelbimas, kuriame "Church of Christian Liberty and Academy", 203 E. McDonald Rd., Prospect Heigts, Ill., rašo:

"Kadangi Kinijos komunistai yra iššudę maižausiai 30 milijonų žmonių, įkalino arba numarino 2,000 pastorių ir kunigų, 10,500 misionierių, 48 teologijos profesorius, konfiskavo 21 biblijos mokyklą, 18 krikščioniškų universitetų, 70 ligoninių, kiniečių evangelistui Watchman Nee už tikėjimo skelbimą buvo išdurtos akys, nupiautas liežuvis ir nukirstos rankos; kadangi Kinijos raudonieji įsiveržę į Tibetą ir nužudė 200,000 ramių tibetiečių; kadangi šėtoniški mėsininkai rėmė šiaurės korėjiečius ir šiaurės vietnamiečius jų karuose, kur iki šiol 109,234 žuvo amerikiečiai, tebelaiko ir neduoda žinių apie 350 belaisvių Korėjos kare, kurie, gal būt, tebėra kankinami gyvuliškuose kalėjimuose; kadangi Jungtinės Tautos pasidarė komunistų įrankiu, o prezidentas Richard Nixon jas remia ir savo veiksmais prisidėjo, kad raudonoji Kinija buvo priimta, o Taiwanas išmestas; kadangi jo numatomas vizitas tiems kiniečių gangsteriams duos moralinės paramos ir de facto juos pripažins, o krikščionims ir tikintiesiems nieko neduos ir paliks juos tamsybėje ir nevilty..."

Išvadoje siūloma: "Amerika turi tuč tuojau pasitraukti iš J. Tautų, o JT iš Amerikos, turi būti suorganizuotas pogrindis pačioj Kinijoj, nuversta tironija, Čan Kai - šekas, krikščionis, ir jo armija turi įsiveržti į Kiniją".

Toliau kviečė, kad vakar dieną, sekmadienį, spalio 31, turėtų būti maldos ir pasninko diena už Kiniją, o 3:30 val. p. p. visus krikščionis prašė susirinkti prie bažnyčios ir bendrai melstis už Kinijos atsivertimą.

Atsistatydino Suomijos vyriausybė

HELSINKI. — Suomijos premjeras Ahti Karjalainen prezidentui Urho Kekkonen įteikė kabineto atsistatydinimą. Priežastis: nesutarimas tarp dviejų didžiųjų partijų, socialdemokratų ir centro partijos žemės ūkio politikos reikalais. Prezidentas sako, kad bus paleistas parlamentas ir sausio 2 - 3 dienomis paskelbti nauji rinkimai.

Mirė kun. M. Vembrė

BOSTON. — Šeštadienį, spalio 30 d., 8 v. 30 min. ryto Bostono ligoninėj mirė kun. Mykolas Vembrė, 67 m. amž. Pašarvotas Lubino laidojimo koplyčioje. Laidojamas lapkričio 2 d. iš šv. Petro par. bažnyčios Bostone į seselių kapines Putname, Conn. Velionis sunkiai sirgo nuo rugsėjo pradžios. Paskutiniu metu per 5 mėnesius velionis buvo asistentu šv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass.

Velionis buvo gimęs 1904 sausio 5 Kolyčių k., Pakruojaus v., Šiaulių apskr. Mokėsi Šiaulių gimn. ir Voroneže, Kauno kun. seminarijoje. Kunigu buvo įšventintas 1927. Buvo vikaru Krinčine ir klebonu Sidabrave. Buvo Mildoro stovyklos kapelionas. Į JAV atvyko 1949. Trylika metų vikaravo Stoughtone, Mass., o vėliau buvo vikaru Brocktono liet. parapijoje. Bendradarbiavo Darbininke, Ryte, Drauge. Į lietuvių kalbą išvertė "Čikvitų devintinės", "Marija kalba pasauliui".

DENVER. — Amerikos kalnuose prasidėjo tikra žiema. Montanoj šaltis pasiekė nulio, o sniego Wyominge ir Colorado iškrito iki 3 pėdų, vietomis uždarytas greitkelis I - 80, jau žuvo 11 asmenų.

HAVANA. — Sovietų Kosyginas pabaigė vizitą ir grįžo į Maskvą.

BUKARESTAS. — Mažiausia 45 žmonės žuvo Transilvanijos provincijoje, kai nuslinkęs kalnas užgriuvo kaimelį.

Vilniuje vasaros metu kas mėnuo buvo po 10-15 gaisrų.

KALENDORIUS

Lapkričio 1: Visų Šventųjų, šv. Benignas, šv. Kirenija, Gydatas, Vaiva.

Lapkričio 2: Vėlinės, šv. Justas, Žyvas, Gedilė.

ORAS

Saulė teka 6:21, leidžias 4:47. Saulėta ir kiek šilčiau, temperatūra virš 60 laipsnių.

BAŽNYČIA, KURIOJE BUVO PAKRIKŠTYTA STALINO DUKRAITĖ

Milwaukee įdomybės

Spalio 3 d. Chicagos suaugusiųjų lavinimo taryba suruošė išskylą į Milwaukee, Wis. Taryboje tarp amerikiečių yra Stasys Balzekas, jr., laisvojo meno susirinkimo pirmininkas. Jis buvo ir vienas organizatorių.

Dviem autobusais (78 asm.) vyksiančių amerikiečių tarpe važiavo tuzinas lietuvių, Irenos ir St. Balzekų, jr., svečiai. Jų tarpe buvo: V. Radvilienė, J. Mankuvienė, A. Zunienė, amerikietė Shirley Haas (laikraštininkė iš "Southtown Economist", "Chicago Tribune" vieno redaktorių našlė) su dukrele, Carole Balzekaitė su dviem draugėm, J. Kasakaitis ir kiti.

Hipių meno paroda

Pakeliui sustota Holiday Inn restorane papietauti. Tada vėl tęsta kelionė į 12-tą savo didumu JAV miestą.

Milwaukee — indėnų kalba reiškia "Susirinkimas prie upės". Anot dviejų vadovių — pats švariausias miestas visoje Amerikoje (nenuostabu, nes tai vokiečių įsikūrimo vieta). Kiekviename parke teniso aikštelė. Šiame mieste "Depot" (amer. — gelež. stotis) pirksi ne bilietą, bet alų.

Sykį metuose hipiai suruošia Milwaukee mieste savo meno parodą. Kaip tik tą dieną ilgaplaukiai susivėlėliai užblokavo Brady gatvę minimai parodai.

Pirmiausia apsistota prie Milwaukee County War Memorial Center, Inc., ir aplankyta jame vykstanti meno paroda. Moderniškas pastatas stovi garbingai priminti ir pagerbti žuvusius II pas. ir Korėjos karuose. Jis klasiškas savo didingumu ir paprastumu.

Įspūdinga mozaika

Lauko pusėje visa siena yra iš mozaikos — didžiausios išorėje visoje Amerikoje. Pastato arch. Eero Saarinen rekomenduotas Edm. D. Lewandowski, labiausiai žinomas Amerikoje mozaikininkas, sukūrė masyvius romėnų skaičius, minimų karų datoms atvaizduoti.

Mozaikai pagrindinė medžiaga buvo aprinkta italų tessara (stiklo emalis), nors 16 marmuro rūšių buvo sunaudota iš Vermonto, Minnesotos, Italijos, Belgijos, Jugoslavijos, Indijos ir Vokietijos. Maždaug 197 atspalvių yra toje mozaikoje.

Mozaika yra milžiniška — 1,800 kv. pėdų. Naktį arba tamsią dieną visa siena yra iliuminuota.

Lankant įvairias kat. ir kitas bažnyčias, laus daryklas, istorinius pastatus, Marquette universitetą (1674 m. atvykusiam kun. Marquette pagerbti), teatrą (Pabst), muziejų, vieninteli Milwaukee suplanuotą arch. Frank Lloyd Wright gyvenamą namą ir kitas įdomybes, pagaliau, pasukta į užmiestį.

Frank Lloyd Wright "brangenybė"

Gražioje erdvioje vietoje stovi apskritos formos Apreiškimo graikų ortodoksų bažnyčia. Tai paskutinis stambiausias pastatas, suprojektuotas ant braižomos lentos pasaulinio garso architekto Frank Lloyd Wright, prieš jam numirštant 1959 m. balandžio mėn. Bažnyčia buvo baigta 1961 liepos 2 d. Prieš savo mirtį žymusis Wright pavadino tą bažnyčią "mano mažoji brangenybė — miniatiūrinė Santa Sophia". Tuo jis turėjo minty Šv. Sofijos bažnyčią Konstantinopoly, dabartiniam Istanbule.

Bizantinio stiliaus su vienu kupolu, bažnyčia skęsta auksinėse ir mėlynose spalvose, tradiciniai varijamos bizantinėse bažnyčiose. Visa bažnyčia klota auksiniu kilimu.

Pats kupolas 104 pėdų diametroo ir 45 pėdų aukščio. Mėlynom plytelėm klotas kupolas laikosi ant statybinių įrengimų, panašių į metalinius rutulius, kurių yra per 700,000. Tokiu būdu jokių kolonų, remiančių kupolą, nėra.

Sėdimų vietų per kelius aukštus yra viso 1,000.

Arch. Wright norėjo sukurti esantiems bažnyčioje tokį jausmą, lyg jie būtų Dievo rankose suimti. Todėl sėdynės taip išdėstytos, kad jauties dalyviu, ne vien tik pašaliniu žiūrovu.

Svetlanos dukters krikštynos

Pagal gr. ortodoksų paprotį, bažnyčia nededikuojama, kol neišmokėtos skolos. Didžiąją dalį išmokėjus, šioji bažnyčia buvo dedikuota ir tuoj po to pakrikštyta joje Stalino dukraitė, pabėgusios iš Rusijos diktatoriaus dukros Svetlanos duktė.

Arch. Frank Lloyd Wright buvo vedęs rusę Olgą ir turėjo dukterį Svetlaną, kurią vedė arch. Peters. Svetlana Peters žuvo automobilio katastrofoje. Atvykus į JAV Stalino dukrai Svetlanai Alelujavnai, arch. Peters vedė ją. Ji net buvo jo žuvusios žmonos amžiaus. Svetlanos Alelujavnos ir arch. Peters duktė buvo pakrikštyta Olgos vardu. Kelionė į Milwaukee, Wis., buvo užbaigta tipingame vokiškame restorane "John Ernst, viename seniausių šiame mieste. Keliautojai smaguriavo iš anksto užsakyta vakariene — keliais puikiais vokiškais patiekalais.

Apie vidurnaktį ekskursantai sugrįžo namo patenkinti kultūringai praleista diena.

Daugelis pareiškė nuomonę, kad įvairios organizacijos galėtų suruošti panašias įdomias išskylas, kurios praturtina žmogaus akiratį.

St. S.

Išskyloje į Milwaukee (iš d.): St. Balzekas jr., uošvė V. Radvilienė, A. Zunienė (B. L. K. muziejaus mot. vieneto pirm:) ir J: Mankuvienė prie vienos charakteringesnių bažnyčių. Nuotr. J. Kasakaičio

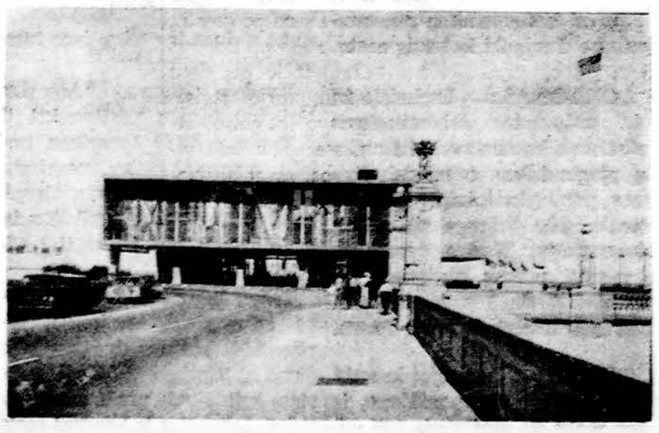

Karo paminklinio centro mozaikos siena.

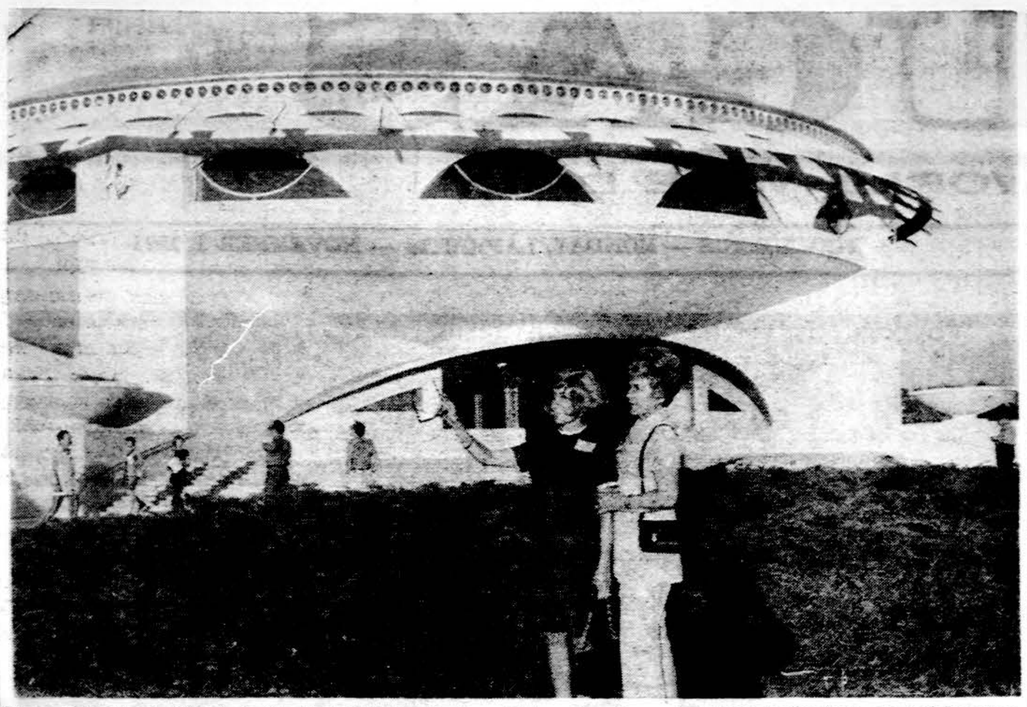

Irena Balzekienė (iš k.) ir St. Semėnienė prie Apreiškimo (graikų ortodoksų) bažnyčios, suprojektuotos arch. Frank Lloyd Wright, Milwaukee, Wis. Nuotr. J. Kasakaičio

KULTŪRINĖ POPIETĖ ŽURNALUI "KARIUI" PAREMTI

Brooklyne, New Yorko valstybėje, leidžiamas žurnalas "Karys" yra tęsinys įsteigto 1919 nepriklausomybės kovų metais žurnalo ir atgaivintas Amerikoje 1950 m. Amerikoje atgaivinta Šaulių sąjunga taip pat tame žurnale turi savo skyrių, pavadintą "Tremties Trimitas". Žurnalą leidžia L.V.S. Ramovė New Yorko skyrius.

Kaip ir visa lietuviška periodinė spauda, taip ir KARYS turi savo problemų ir sunkumų. Jis neturi skelbimų ir gyvuoja išimtinai iš prenumeratų bei L.V.S. Ramovės skyrių paramos.

Chicagoje L.V.S. Ramovės skyriaus pirmininko A. Juškevičiaus ir "Kario" atstovo J. Stankūno iniciatyva, talkininkaujant birutininkėms, spalio 24 d. Jaunimo centre buvo suruošta kultūrinė popietė "Kariui" paremti.

Svečiam susirinkus, Ramovėnų skyriaus pirmininkas pasveikino atvykusius, trumpai apibūdino pobūvio tikslą ir "Kario" padėti bei sunkumus. Žurnalistas Balys Brazdžionis padeklamavo savo ei lėraštį, o "Kario" atstovas J. Stankūnas parodė du filmus: vieną iš praėjusių metų "Kariui" paremti pobūvio, o kitą — iš birutininkių suruošto koncerto - baliaus. Svečiai turėjo progos pamatyti save ekrane.

Po tų filmų ramovėnas E. Venglankas pademonstravo savo pagamintą ir sumontuotą įdomų filmą, pavadintą "Lietuvis karys nepriklausomos Lietuvos sargyboje". Ekrane pasirodė senovės lietuvių kariai dar su senoviškais raguotais šalmais ir odiniais ar mediniais skydais. Chronologiškai vaizdai keitėsi, ir žiūrovai pamatė Lietuvos karius iš Didžiųjų kunigaikščių Kęstučio ir Vytauto laikų. Jie skyrėsi nuo ankstyvesnių ne tik savo apranga ir šarvais, bet ir savo veiksmais. Pasirodė Žalgirio mūšio ir kit charakteringi istoriniai vaizdai. Po jų sekė vaizdai iš 1831 m. ir 1863 m. sukilimų.

Atėjo nepriklausomos Lietuvos 1918—19m. laikotarpis. Svečiai pamatė ekrane nepriklausomybės paskelbimo aktą, Sleževičiaus atsišaukimus į visuomenę, kuriais kvietė savanorius stoti į Lietuvos kariuomenę, nepriklausomybės kovų vaizdus, kariuomenės žygius ir pirmą Lietuvos Karo Mokyklą. Vėliau buvo parodyti trys Lietuvos prezidentai, Krašto apsaugos ministeriai: profesorius gener. Dirmantas ir gener. K. Musteikis, ministeris pirmininkas gener. Černius, gener. Nagius — Nagevičius ir gener. Plechavičius.

Ir tie vaizdai pasikeitė. Žiūrovai pamatė ūsuotą piktą Staliną ir jo užsienio reikalų ministerį Molotovą, pasirašančius su vokiečiais Lietuvos okupacijos sutartį. Prasidėjo kovų su okupantu laikotarpis, vaizdai iš partizanų veiklos, jų slėptuvės miškuose, žuvę partizanai ir jų kapai.

Netrukus pasirodė Lietuvos karys tremtyje, svetimoje kariuomenėje, kovojantis prieš bolševizmą svetimame krašte, toli nuo savo tėvynės. Ir taip prieš žiūrovų akis ekrane prabėgo sutrumpinta Lietuvos istorija, susidedanti iš nuolatinių kovų už savo kraštą, savo laisvę ir savo būvį. Šie vaizdai sustiprino žiūrovų viltis, kad Lietuva nežus, ji iškovos sau laisvę, nusikratys okupanto jungu ir vėl, tapus nepriklausoma, sušauks išblaškytus savo vaikus.

Dovanoms buvo skirtas dail. Rūkštelės padovanotas paveikslas ir keletas kitų dovanų. Pobūvio dalyviai skirstėsi patenkinti, kad turėjo progos pabendrauti ir paremti "Kario" žurnalą.

G. S.

NARKOTIKAI PRAŽUDĖ UNIJOS SEKRETORIŲ

Įtakingos Cook apskrities tarnautojų unijos sekretorius Ant. Esposito penktadienį areštuotas. Pas jį rasta nemažas kiekis narkotikų.

IŠ MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
Galima pirkti dalimis ir išmokėtinai
30% iki 50% nuolaida
SOUTHWEST FURNITURE CO
6200 S. Western Tel. GR 6-4421

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antrad., ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 2:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629 Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County Illinois elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00 Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn.
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius tai ar kitus savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, jų negrąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainynas

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

DR. C. K. BOBELIS
DR. B. B. SEITON
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2231
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv., 1 iki 7 popiet, antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001

Ofiso Tel. PR 8-2220
Namų — rezid. — PRospect 8-908
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad. ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1881
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Skambinti — 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus trečiadienius. Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 3 val. popiet iki 7 val. vak. Ketvirtad. ir šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiad.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą. Trečiadieniais uždaryta

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostatos
CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. GRovehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ket. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2—8 v. v. penktad. 10—12 ryto, 2 iki 8 val. vak. Šeštad. 1 iki 4 val. vak. Treč. ir sekmad. uždaryta
Rezid. tel. WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez., 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of. Tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8 penkt. 2—5, šešt. pagal susitarimą.

Mūsų šalpa ir

PAMIRŠTIEJI LIETUVIAI

Dabar yra rudens gėrybių metas. Anais laikais Lietuvoje šiuo metu labiau pasiturintieji, nuėmę derlių, sušelpdavo vargšus. Šis gražus krikščioniškas ir lietuviškas paprotys prisimintinas dabar, kai minime Visų Šventųjų, vėlinių dienas, kai Balfo rinkėjai beldžiasi į namų duris. Ryšium su šiuo aukų rinkimu pravartu apsižvalgyti ir kiek giliau pažvelgti į mūsų šalpos darbo sritį.

Šalpai reikalingų lėšų telkimą esame žymia dalimi centralizavę. Labai gerai, kad pas mus nebėra vadinamos srovinės ar "savų žmonių" šalpos. Bendrąjį Amerikos lietuvių šalpos fondą tvarko įvairių srovių ir besroviai lietuviai ir reikalus veda teisingai, objektyviai. Atrodo, kad dėl to niekam abejonių nekyla.

Tačiau, pavedę šalpos reikalus Balfui ir jam metų bėgyje po penkinę, dešimkę ar panašią auką numetę, neturėtumėm sakyti, kad padarėme viską, ką galėjome ir kas reikėjo. Argi mūsų pačių tarpe nėra pamirštųjų brolių, sesių lietuvių, kurių nepasiekia dosni šelpėjo ranka? Ar kartais pašalpa daugiausia nereikalinga tiems, kurie jos neprašo ir nesibeldžia į šalpos organizacijų duris?

*

Balfas — puiki ir garbinga organizacija, bet jo paskirtis dažniausia ribojasi užsienyje. Lietuvoje ir Sibiro tremtyje gyvenančių lietuvių šalpa. Žinoma, gražu, kai turtu pajėgesni Amerikos lietuviai ištiesia pagalbos ranką toli gyvenančiam ir skurstančiam tautiečiui. Tačiau to maža. Reikia dar ir aplink pasidairyti, mūsų pačių tarpe paieškoti vargšų ir juos surasti.

O vargų yra visose mūsų kolonijose. Turime be globos senelių, gyvenančių tik iš labai menkų pensijėlių. Yra labai skurdžiai gyvenančių daugiavaikių šeimų ar našlių su keliais vaikais. Turime ir ligonių, paliegėlių. Vieniems jų reikalinga materialinė ar finansinė parama, kitiems teisiniai patarimai, globa, priežiūra, vienkartiniai ar periodiški aplankymai. Daug kam praverstų medicinos (gydytojų ir gailestingųjų seserų) pagalba. Dar kitiems reikia vertėjų, kurie padėtų surašyti reikiamus prašymus ir atlikti reikalus įstaigose.

Nelengvai sprendžiamas ir prieglaudų klausimas. Statistikos duomenys ir gyvenimo faktai rodo, kad senelių bei ligonių prieglaudų, kaip ligoninių šiame krašte yra permažai. Dar mažiau prieglaudų turi lietuviai, o ir tos pačios, turint galvoje aukštą, neretais atvejais ligi 600 dol. siekiantį mėnesinį mokestį, tėra nedaugeliui prieinamos.

Tiesa, vargšai gali patekti į valstijų, savivaldybės įstaigų išlaikomas prieglaudas, bet daugelyje jų gyvenimas būna neįmanomas.

*

Visi pamažu senstame. Net ir tie, kurie dabar yra žydinčios sveikatos, jaunyste trykšta, ilgainiui pasens, ims sirgti. Todėl prieglaudų steigimo klausimas labai svarbus ne tik senesnio amžiaus, bet ir jauniems žmonėms. Mūsų tarpe šis reikalas, deja, apleistas, netvarkomas.

Kas gi turėtų šio darbo imtis? Pirmiausia, žinoma, Balfas, praplėsdamas savo veiklos sritį suorganizuodamas platesnę vietinę Amerikos lietuvių šalpą. Ši organizacija turi daug patirties, gerą vardą, tam tikrą teisinį statusą, ryšius su Amerikos šalpos organizacijomis, keliasdešimt padalinių ir patyrusių vadovų.

Atrodo, kad senatvės apraudą mūsų kalbama prasme turėtų būti ir vienas iš didžiausių mūsų abiejų fraternalinių organizacijų tikslų. Abidvi šios organizacijos disponuoja dideliais pačių lietuvių nuo seniausių laikų sudėtas milijoniniais kapitalais, jų nuošimčiais, turi geras vadovybes ir apmokamų tarnautojų kadrus. Taigi būtų finansiniai pajėgios ir galėtų nesunkiai įruošti bent jau didesniose lietuvių kolonijose senstantiems savo nariams prieglaudas bei poilsio namus. Pagaliau tai būtų ir finansiškai naudingas kapitalų investavimas, nes prieglaudos savo įnamių niekada nepritruks.

Chicagoje senesnio amžiaus ir ligonių lietuvių globa rūpintis prieš keletą metų buvo pasišovęs Alvudas. Jo aktyvūs vadovai planingai telkė lėšas, rodos, net žemės sklypą buvo nupirkę ir paruošę senelių namų projektą. Deja, minėti projektai dabar, tur būt, guli organizacijos vadovų stalčiuose, bent jau apie juos viešai nekalbama.

Lietuvių vargšų globa Chicagoje rūpinasi ir vietinė Lietuvos dukterų draugija. Dukterys, besiremdamos daugiau savo pasišventimu, gerais darbais, kaip finansiniais resursais, daug kam yra padėjusios, daug ašarų nušluostiusios, bet jų veikla platesnės visuomenės dėmesio ir paramos kol kas nesusilaukia. Vėl kyla klausimas, ar dukterų veikla, jeigu ji būtų išplėsta Chicagoje ir kitose kolonijose, nesikryžiuotų su Balfo veikla?

*

Mūsų seneliams, ligoniams, vargšams būtina ir teisinė parama. Sakysime, jie daug daugiau galėtų gauti pagalbos iš valdžios ir miestų bei Amerikos labdaros įstaigų, jeigu žinotų kur kada, į ką kreiptis. Šiuo reikalu jiems daug galėtų padėti mūsų teisininkai, teikdami nemokamus patarimus, fraternalinių ir kitų organizacijų teisiniai patarėjai. Lietuviai beturčiai galėtų gauti tiek paramos iš nelietuviškų šalpos įstaigų, kiek, sakysime, jos gauna spalvotųjų rasių žmonės.

Panašiu būdu galėtų būti sprendžiami ir medicinos pagalbos klausimai. Lietuvių gydytojų draugija galėtų tam tikromis valandomis suorganizuoti nemokamus medicinos patarimus ir pagalbą jos reikalingiems lietuviams beturčiams. Būtų galima panašiu budu išspręsti ir daugiau svarbių problemų.

b. kv.

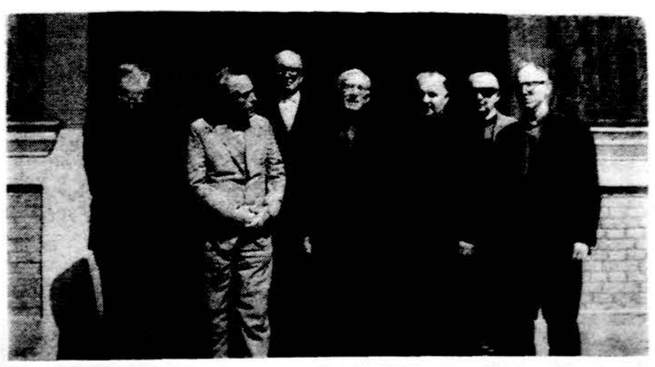

San Paulo lietuviai kunigai su svečiu iš JAV. pranciškonų provinciolu kun. Jurgiu Gailiušiu. Iš k. į deš:. kun. S: Šileika, kun. M. Gaidys, Šv. Juozapo par. klebonas, prel. A. Arminas, kun. J:Bružikas, Šv. Kazimiero par. klebonas, kun. J: Gailiušis, kun. J. Kidykas, "Mūsų Lietuvos"' redakt:, kun. P: Gavėnas; Nuotr. A. Saulaičio

HITLERIO "ŠEŠĖLIO" BORMANO MĮSLĖ

Vokietijoje pradedamos skelbti Gehleno atsiminimų ištraukos

V. ALSEIKA,
mūsų spec. koresp. New Yorke

Buvęs A. Hitlerio sekretorius ir artimas patarėjas Martin Bormann dirbo Maskvai nuo karo su Rusija pradžios. Šitaip teigia buvęs nacių laikais karinės žvalgybos — "Fremde Heere Ost" viršininkas ir pokario metais, amerikiečiams pritariant, vadovavęs Fed. Vokietijos žvalgybai, ats. generolas Reinhard Gehlen. Jo atsiminimų apie Bormaną knyga "Der Dienst" (Tarnyba) numatoma greitu laiku išleisti. Vak. Vokietijos dienraštis "Die Welt" ir kiti laikraščiai vakarų pasauly jau skelbia jos ištraukas. Dėl tų žinių buvo kilęs triukšmas, o Maskva trumpai pareiškė — tai nesąmonė.

Gehlen savo atsiminimuose apie Bormanną rašo: "Ilgame pasikalbėjime su Canaris (vienas vokiečių žvalgybos vadų, nacių sušaudytas) mes priėjome išvados, kad Sovietai vokiečių aukščiausios vadovybės sluoksniuos turėjo geras informacijas. Mes patyrėme, kad priešas greičiausiai ir iki smulkmenų buvo painformuotas apie įvykius ar svarstymus vokiečių vadovybės sluoksniuose. Bormanno, Hitlerio artimiausio patikėtinio, vaidmuo paskutiniais karo metais ir po to buvo lemtingas. Jis, būdamas žymiausias Sovietų informatorius bei patarėjas, priešui dirbo nuo karo su Rusija pradžios 1941 m."

BORMANN siekė būti Hitlerio įpėdiniu

Gehlen toliau štai ką teigia: "Mes dar patyrėme, kad Bormann turėjęs savo žinioje nieko nekontroliuojamą radijo siųstuvą. Vis dėlto mes anuomet manėme, kad sekti galingiausią šalia Hitlerio asmenį buvo neįmanomas dalykas, Koks nors neatsargumas galėtų reikšti ir mūsų galą. Canaris buvo man kalbėjęs apie Bormanno elgesio motyvus".

Čia generolas pasakoja, kad Bormannas buvęs ypatingai ambicingas ir norėjęs tapti Hitlerio įpėdiniu ir kaip jis nuvertinęs savo konkurentus Hitlerio akyse — Goeringą ir Goebelsą.

Gehlenui tik 1946 m. atsirado proga ištarti Bormanno pabėgimo iš Hitlerio bunkerio aplinkybes.

Toliau jis nurodo: "Pasaulio spaudoje kartojami teigimai, kad Bormannas gyvena sunkiai įžengiamose džiunglėse tarp Paragvajaus ir Argentinos ir, kad jį saugo smarkiai apsiginklavę sargybiniai, visai neteisingi. Dvi patikimos informacijos mane po 1950 m. įtikino, kad Bormannas, gerai saugojamas, gyveno Sov. Sąjungoje. Buvęs Reichsleiteris, raudonajai armijai užimant Berlyną (1945 m.), perėjo Sovietų pusėn ir jau yra miręs Rusijoje".

Vokiečių spauda skelbia, kad gen. Gehleno žodžiams sunku netikėti, nes jis ilgus metus dirbo žinyboje, kuriai buvo prieinamos pačios slapčiausios informacijos šaltiniai.

Mirusiu pripažintas dar 1954 m.

Gehlenui paskelbus, kad Bormannas mirė Sov. Rusijoje, netiesą buvo paskelbus 1954 liepos 24 d. Vak. Berlyno įstaiga, jog M. Bormann miręs 1945 m. gegužės 2 d. Berlyne ir kad mirties priežastis nežinoma.

Kaip bebūtų, Bormano likimas kėlė dėmesį kelis dešimtmečius ir nekelia abejojimų tik jo buvęs vaidmuo bei svoris paskutiniuoju Hitlerio valdymo metu.

Jis buvo partijos kanceliarijos viršininkas ir fuehrerio sekretorius. Jau dėl to jis buvo įtakingas. Jo žinioje buvo visi gauleiteriai ir ant jo rašomojo stalo gulėdavo visų Reicho ministerių raštai. Jis dalyvaudavo visuose svarbiuose politiniuose pasitarimuose. Jis Hitleriui patardavo, kokį sprendimą daryti. Hitleriui prižiūrint karinius planus bei veiksmus, tuo metu Bormannas, jo "šešėlis", virsdavo faktiškuoju valstybės valdytoju. Nenuostabu kad Goebelsas Bormanną laikydavo "nepakeliamu".

Hitleris sakydavo: "Žinau, kad Bormannas brutalus, ir aš galiu juo visiškai pasitikėti. Žinau, kad mano įsakymai bus nedelsiant vykdomi".

Buvęs antisemitas, sėdėjęs kalėjime

Bormannas nesakydavo kalbų, bet jo parašas būdavo visuose raštuose, kurie lemdavo žydų likimą ar tokiuose, kurie liudydavo režimo galią. Po I-jo pas. karo Bormannas jau buvo antisemitinių organizacijų narys ir 1924 m. įtariamas žmogžudyste jis buvo nuteistas vienerių metų kalėjimo bausme. Į nacionalsocialistų partiją jis įstojo 1929 m. Bormannui vedant Gerdą Buch, jo sutuoktuvių liudininku buvo A. Hitleris.

Bormannas buvo ir Bažnyčios priešas. Jis nuo seniai pasisakė prieš žydus ir prieš slavų tautas. Jis turėjo 9 vaikus. Vyriausias jų — Adolf Martin buvo katalikų misionierius.

Paskutinės Hitlerio dienos bunkeryje

Bormannas, siekdamas galios, veikė ir paskutinėmis Reicho gyvavimo dienomis Berlyne, Hitleriui su vadais ir su Bormannu atsidūrus bunkeryje. Tik Bormanno spaudimo dėka Hitleris atleido Goeringą iš visų pareigų. Hitleriui Goebelsą paskyrus nauju kanclerium, Bormannas buvo paskirtas partijos ministeriu ir įrašytas prieš Goebelsą. Bet nusižudė Hitleris, nusinuodijo su visa šeima Goebelsas, o Bormannas pasiryžo gyventi.

Bormannas pranešė Reicho prezidentu paskirtajam gener. Doenitzui apie savo paskyrimą, bet nutylėo apie Hitlerio nusižudymą. Jis su Goebelsu pasiuntė savo žmogų pas rusus, puolančius Berlyną, pas jų generolą Čuikovą, siūlydami ginklo paliaubas. Rusai atsisakė. Po poros metų viename amerikiečių kariuomene teisme Vokietijoj SS vadas Ohlendorff teigė, kad Bormannas buvęs Sovietų šnipas ir visą laiką palaikęs su jais ryšius.

Kaip teigia Vak. Vokietijos spauda, dabar jau stebime spėjimų bangą. Vienas dalykas aiškus — Sovietų kariniams daliniams užėmus fuehrerio bunkerį Berlyne, Martinas Bormannas jau buvo dingęs.

— Amerikiečiai 1969 metais pramogoms išleido apie 83 milijardus dolerių, 15 milijardų alkoholiui, 5 milijardus kelionėms į užsienį. Malonumo ieškodami, nukeliavo apie 350 milijardų mylių (1968). Galvos skausmams nuraminti paklojo per 420 milijonų.

PALAIDA BALA AKCIJŲ RINKOJE

Įdomi knyga

LEONARDAS DARGIS

Apie biržų ligas ir reformos reikalingumą išsamiai rašo R. Ney savo knygoje "The Wall Street Jungle", 1970. Ryšy su šia knyga autorius kelis kartus dalyvavo televizijos pasikalbėjimuose.

Knyga įdomi atvirumu ir faktų pagrįstumu. Knygoje naudojami tikri bendrovių vardai ir tikros asmenų pavardės. Nevienam daug dalykų negalėjo patikti ir vis dėlto dar negirdėti, kad už tai kas būtų autorių tieson patraukęs.

Vaizbos atstovai, tiesa, paneigė, kad knyga būtų ko verta, tačiau tolimesni įvykiai visai ką kita sako. Akcijų rinkos reformos jau siekiama oficialiai. Net vaizbos laikraštis BW 1971.9.4 rašo, kad akcijų rinkos reforma jau gerokai pavėluota ir kaltina apsileidimu šios rinkos kontrolinę įstaigą Securities & Exchange Commission (SEC). Ši įstaiga, prispausta prie sienos, neseniai pavedė buvusiam centrinio banko pirmininkui W. McCh. Martinui reikalą ištirti ir padaryti pasiūlymus.

Deja, kaip rašo tas pats BW, Martinas visus apvylė ne daug ką naujo besugalvodamas ir tik menkų patvarkymų tepasiūlydamas. Visgi jis išdrįso pasiūlyti vieną centrinę visiems vertybiniams popieriams rinką, apimančią visas biržas ir bebiržinį akcijomis prekiavimą. Nebent iš šio pasiūlymo kas naujo išsirutuliuos, nes šiaip šiuo reikalu vieši apklausinėjimai kongrese spalio 12 d. prasideda menkai tepasiruošus.

Knyga taip pat nėra ir koks ilgaplaukiškas keršto aktas

Tam nėra pagrindo, nes autorius buvo ir yra sėkmingas akcijosna investuotojas ir visai nesiekia kapitalistinės sistemos panaikinimo, o tik nori akcijų rinkoje padoresnės tvarkos.

Iš tikrųjų nesutvarkyta ta rinka tikrai gali gerokai apgriauti kapitalistinę sistemą, nes be gerai organizuotos akcijų rinkos arba jai blogai veikiant, ūkio tempas neabejotinai turėtų mažėti. Taip pat atsirastų viena priežastis daugiau valdiniams ūkiniams patvarkymams. Dėl to, kaip ir kitų stambių kapitalistinių ūkinių jėgų, akcijų rinkos sklandus be trinties veikimas būtina, kad būtų galima pasiekti didesnės ūkinių jėgų darnos, pusiausvyros bei ūkinio kilimo iš viso.

Dabar čia kiek plačiau pasisakant apie akcijų rinką, teks ir Ney knygą kiek panagrinėti. Ney daug dėmesio teikia specialistams. Iš tikrųjų jis juos laiko pagrindiniais dabartinėmis sąlygomis akcijų rinkos sušlubavimo kaltininkais.

Taigi, kas tie specialistai?

Specialistai yra tokie biržų nariai, kuriems pavesta organizuoti akcijų ir kitų vertybinių popierių pirkimus ir pardavimus. Teisė monopolinė. Kiti biržų nariai tarpininkai (brokeriai) prekiauja per specialistus. Vadinasi, specialistai yra tarpininkų tarpininkai. Specialistai biržose prekiauja jiems paskirtose vietose ir tik jiems iš anksto numatytų bendrovių akcijomis.

Jei bendrovė didelė, tai specialistas tik jos vienos akcijomos tesiverčia. Paprastieji tiesioginiai klientų tarpininkai, vykdydami įsakymus, biržoe vaikšto nuo vieno specialisto prie kito. N. Y. biržoje šiuo metu yra apie 350 specialistų. Per juos ir eina visa milžiniška prekyba akcijom. Tačiau tai nereiškia, kad sandėriai akcijom be specialistų iš viso negalimi. Jie galimi bet kur, bet kada, bet kieno ir bet su kuo, kaip ir bet kuriuo kitokiu turtu ar gėrybėmis. Su specialistais reikalą teturime, kai sandėrius akcijom atlikinėjame per biržas. Mažiukams ir vėl bėda, nes praktiškai jie kito kelio kaip ir neturi, kai didieji moka ir be biržų išsiversti. Ši aplinkybė tiek pačias biržas, tiek visus jos narius verčia iš kailio nertis juos į save patraukti.

Toks apie didžiuosius šokinėjimas pasibaigia jiems malonio mis sumažintomis komisijomis ir pirmenybiniu patarnavimu. Pastarasis neretai reiškia pa-

(Nukelta į 5 pusl.)

Vakarų Vokietijos Krikščionių demokratų unijos partijos pirmininku išrinktas Rainer Barzel Saarbrueckene įvykusio suvažiavimo metu kalbasi su kitu dideliu partijos darbuotoju Straussu.

JAUNYSTĖ

JOSEPH CONRAD

Vertė *P. Gaučys*

Aišku, toje maišatyje mes negirdėjome jo šauksmų. Jis atrodė susigėdęs. Ponia Beard linksmai tarė: "Man atrodo, dabar nebesvarbu, kad aš pavėlavau į traukinį? — Taip, Jenny — eik į apačią ir sušilk — jis murmtelėjo. Paskui kreipėsi į mus: Žmona jūreiviui — menka paslauga. Ir taip aš nebuvau ant laivo. Na, šį kartą nieko bloga neatsitiko. Eime ir pažiūrėsime, ką tas kvailas garlaivis mums sutraiškė".

Nuostoliai buvo nedideli, bet tris savaites mus suvėlino. Į to laiko pabaigą, kapitonas buvo užsiėmęs su agentais, tad aš nuvežiau ponios Beard kelionės maišelį į stotį ir senutę patogiai pasodinau trečiosios klasės vagone.

Nuleidusi langą, ji man tarė: "Tamsta esi geras vyrukas. Jeigu tamsta pamatysi Džoną — kapitoną Beardą — nakčia išėjusį ant denio be šaliko, tamsta mano vardu jam primink, kad kaklą laikytų gerai aptulotą". — "Gerai, ponia Beard, — atsakiau. — "Tamsta esi puikus vyrukas, aš pastebėjau, kaip tamsta globoji Džoną — kapitoną".

Staiga traukinys pajudėjo, aš nusiėmiau kepurę, atsisveikindamas senutę, jos daugiau niekad nebemačiau... Paduokite butelį.

— Sekančią dieną mes išplaukėme į jūrą. Nuo išvykimo dienos iš Londono kelionėn į Bangkoką praėjo trys mėnesiai. O mes buvome tikėjęsi, kad tai neužtruks ilgiau kaip dvi savaites.

Tai buvo sausio mėnuo. Oras nepaprastai puikus — toks puikus, saulėtas žiemos oras, kuris labiaau žavi negu vasaros, nes jis nelauktas ir trapus, žinai, kad nepatvers, kad negali ilgai patverti. Jis yra kaip netikėtai gautas palikimas, kaip dangaus dovana, kaip nelaukta laimė.

Buvo giedra mums beplaukiant Šiaurės jūra, paskui anglų kanalu ir vis su giedru dangum nuplaukėme tris šimtus mylių į vakarus nuo Lizardi iškyšulio. Tada vėjas pasisuko į pietų vakarus ir pradėjo švilpti.

Per dvi dienas jis mums išpūtė audrą. JUDĖJA vartaliojosi po Atlantą kaip sena žvakių dėžė. Vėjas pūtė diena po dienos: pūtė piktai, be pertraukos, be pasigailėjimo, be poilsio. Pasaulis buvo beribė didelių putotų bangų, begriūvančių ant mūsų po tokiu žemu dangum, kad beveik galėtum jį ranka pasiekti. Ir nešvariu, kaip aprūkusios lubos.

Mus supančioje audringoje erdvėje buvo lygiai daug skraidančio vandens, kaip ir oro. Diena po dienos, naktis po nakties aplink laivą nieko nebuvo, išskyrus audros staugimą, jūros šėlimą, bekrentančio per denį vandens triukšmą. Jokio poilsio laivui, jokio poilsio mums. Jis suposi, mėčiojosi, pasistiepdavo ant galvos atsisėsdavo ant užpaklaio, vartaliojosi, stenėjo, o mes visa tai turėjome iškentėti ant denio arba, esant apačioje, įsikibus į lovą, tolydžio įtempus kūno jėgas ir besikamuojant sielai.

Vieną naktį Mahonas kreipėsi į mane per kajutės langelį. Jis prasivėrė tiesiai prie mano lovos, kurioje gulėjau apsiavęs, budėdamas, jausdamasis nemiegojęs ištisus keletą metų ir negalįs užmigti, nors ir mėginčiau.

Susijaudinęs, jis man, tarė:

— Marlow, ar tamsta neturi prie savęs vandens matuoklės? Niekaip negaliu išjudinti siurblių. Dievaži! Tai ne vaikų pokštai!

Aš jam įteikiau matuoklę ir vėl atsiguliau, besistengdamas galvoti apie įvairius dalykus, bet galvojau tik apie siurblius.

Kai išėjau ant denio, visi dar tebetriūsė prie siurblių ir man buvo atėjusi eilė budėti. Šviesoje žiburio, kuris buvo atneštas ant denio įžiūrėti matuoklei švystelėjo rimti, išvargę jūreivių veidai.

Pumpavome ištisas keturias valandas. Pumpavome per visą naktį, visą dieną, visą savaitę — pamaina po pamainos. Laivas iro ir biauriai tekėjo — nepakankamai, kad iš karto mus nuskandintų, bet ganėtinai, kad mus pribaigtų darbu prie siurblių.

Mums bepumpuojant, laivas bėgo nuo mūsų gabalais: dingo priekinio smaigalio kantai, išrauti ramsčiai, vėdintuvai sudaužyti, kajutės durys išlaužtos. Visam laive niekur nebuvo sausos vietos. Jis trupėjo kąsnis po kąsnio.

Valtis, tartum burtų paliesta, subyrėjo į skeveldras, kur ji stovėjo ant savo atramų. Aš pats ją buvau pritvirtinęs ir iš dalies didžiavaus atliktu darbu, kuris taip ilgai priešinosi jūros siautėjimams. Ir vis pumpavome.

Blogas oras neaprimo nė akimirkai. Jūra buvo balta kaip putų paklodė, kaip verdančio pieno katilas. Nebuvo jokios properšos debesyse, nors plaštakos baltumo, nors dešimčiai sekundžių. Mums nebuvo padangės, mums nebuvo žvaigždžių, nei saulės, nei visatos — nieko, išskyrus rūsčius debesis ir įsiutusią jūrą. Mes pumpavome pamaina po pamainos, pumpavome bekovodami už gyvybę ir mums rodėsi, kad tai jau tęsiasi mėnesius, metus, visą amžinybę, tarsi mes jau būtume mirę ir atsidūrę jūreivių pragare.

Užmiršome savaitės dienas, mėnesio vardą, kurie metai dabar ėjo ir kada mes esame buvę ant kranto. Burės buvo sudraskytos, laivas gulėjo ant šono po drobine uždanga nuo vėjo, vandenynas liejosi per jį, o mes tuo nesirūpinome.

(Bus daugiau)

TAUTINĖS KILMĖS KLAUSIMAS

Didesnis dėmesys tautinėms mažumoms

K. MOCKUS

Šio didelio krašto politiniame gyvenime daugiau dėmesio skiriama vadinamoms "mažumų grupėms". Prie tų mažumos grupių kartais priskiriami ir negrai, Puerto Rico imigrantai ir žydai. Tačiau kai eina kalba apie reikalą toms mažumų grupėms išlaikyti tautinę individualybę, paprastai turima galvoje iš įvairių Europos kraštų kilusius baltuosius žmones. Yra kartojama, kad dabar amerikiečiai nebenori vadinamo "tirpymo katilo" (melting pot) ir skatina įvairių tautų Amerikoje gyvenančius žmones domėtis savo tautine kilme, stengtis išlaikyti savo tautinės grupės kultūrinius savitumus, prie jų priskiriant ir kilmės krašto kalbos mokėjimą. Nors iš tikrųjų, gyvenant ilgesnį laiką šiame krašte, amerikonėjimo procesas vistiek vyks ir anglų kalba bei jų kultūra turės vyraujantį vaidmenį, bet pačiam norui parodyti dėmesio piliečio kilmei turime pritarti ir stengtis tą palankumą panaudoti mūsų kultūriniams ir politiniams siekimams skatinti.

Kol kas dar nieko konkretaus nepadaryta. Vienas kitas laikraštis tuo klausimu išspausdino straipsnį ar koks žymesnis asmuo teigiamai pasisakė tuo klausimu. Tuo klausimu jau parodė dėmesį dabar valdžioje esančios respublikonų partijos tautinių grupių komitetas, į kurį įeina ir mūsų atstovai. Girdėjome, kad Bendruomenės vadovybė darė žygių valdžios įstaigose. Daug iš to negalima tikėtis, nes valdžios žmonės paskęsta biurokratijoje ir sunkiai gali patenkinamai išspręsti, kaip turi reikštis tautinės grupės visoje šio didelio krašto sąrangoje.

Ko turime siekti

Pirmiausia kartu su čitomis daug gausesnėmis grupėmis turime siekti šio krašto valdžios paramos mūsų turimoms kultūros ir švietimo institucijoms. O tokių institucijų dar turime nemažai ir jos visos sunkiai verčiasi. Mūsų lituanistinės mokyklos daugiausia dirba kampininkų teisėmis ir laikosi tėvų bei mokytojų pasiaukojimu. Turime siekti tų mokyklų valdiško įteisinimo ir su tuo surištos finansinės paramos. Tai gerokai pakeltų tų mokyklų vertę. Net ir mokiniai pasidarytų mažiau abejingi tų mokyklų atžvilgiu. Mokyklų egzistavimas būtų užtikrintas ilgesniam laikui. Toms mokykloms reikalingų vadovėlių leidimas taip pat yra reikalingas paramos.

Buvusioji šiais metais ketvirtoji dainų šventė parodė, kad dar turime nemažai chorų, daugiausia parapijų globoje. Taip pat labai svarbu ,kad yra vietų, kuriose sėkmingai veikia vaikų ir jaunimo chorai, kurie šventėje turėjo savo įdomią programą. Atrodo, kad jaunųjų chorai gali veikti tik tokiose vietose, kur chorų vadovai turi ne tik muzikinį išsilavinimą, bet ir entuziazmo, noro, sugebėjimo dirbti su jaunimu. Turime pasirūpinti, kad mūsų rengiamos dainų šventės ir koncertai atskirose vietose būtų žinomi ir ne lietuvių publikai. Muzika nereikalinga vertėjų, ji suprantama visiems. Amerikiečių parapijose retai kur yra chorai, nors šiaip jau muzikinis gyvenimas šiame krašte gana gyvas. Mūsų chorų veikimas turi būti išvestas, kaip sakoma, į platesnius vandenis, į amerikiečių visuomenę. Toje srityje tikrai per mažai daroma. Juk, tur būt, dainų šventės Chicagoje buvo reklamuojamos tik lietuvių tarpe ir tik lietuvių spaudoje. Tai jau būtų didelė klaida. Kai sueisime į glaudesnius ryšius su amerikiečių muzikais ir amerikietiška spauda bei radiju, lengviau gausime iš valdžios paramos. Čiurlionio ansamblis ir solistai, nuvažiavę į Pietų Ameriką ar Australiją, koncertuoja ne tik lietuviams, bet ir gausiai susirinkusiems tų kraštų žmonėms. O savo krašte to nedaroma. Stovyklinio gyvenimo metais būta veržlumo rodytis kitataučiams ir turėta pasisekimo. Dabar gi taip nėra.

Tautiniai šokiai taip pat prieinami visų tautų žmonėms ir jie dažnai rodosi ne lietuvių sambūriuose. Bostoniškių O. Ivaškienės vedama tautinių šokių grupė jau kelintas dešimtmetis sėkmingai reiškiasi visoje N. Anglijoje, o kartais ir dar toliau. Tokių šokių grupių dar daug yra ir jos laikosi tų grupių vedėjų moterų entuziazmu. Tautinių šokių grupes sudaro išimtinai jaunimas, ir ta prasme tos grupės turi didelę vertę tautinio auklėjimo požiūriu. Gal galėsime ir tautiniams šokiams surasti paramos.

Turime kelis muziejus. Jie laikosi tų muziejų organizatorių pasiaukojimu ir jų pačių duodama finansine parama. Iš tikrųjų, jei negautume valdiškos paramos, turime surasti lietuviškos paramos mūsų muziejams. Negalime leisti, kad prel. Pr. Juras, sulaukęs jau aštuoniasdešimt metų, pats vienas tvarkytų ir savo lėšomis išlaikytų "Alkos" muziejų. Chicagoje veikiąs muziejus gal turi daugiau paramos ir jo savininkas Balzekas gal turi daugiau pajėgumo. Jei atsiras valdinė parama tautinėms grupėms, jos tikrai gausime ir savo muziejams. Bendrumenės vadovybei jau seniai laikas susidomėti mūsų muziejų ir archyvų likimu. Jaunimo stovyklos galėtų taip pat gauti paramos.

Kokios yra tautinės grupės

Kai praeitais metais buvo vykdomas gyventojų surašymas, buvo ir klausimas apie tautinę kilmę. Daugumas gyventojų pasisakė, kad jie nebegali nustatyti savo tautinės kilmės, ypač tie, kurie atvyko į šį kraštą jau prieš kelias generacijas. Trisdešimt aštuoni procentai visų Amerikos gyventojų savo kilmę nurodo kurį nors Europos kraštą. Dvidešimt milijonų amerikiečių nurodė esą vokiečių kilmės. Devyniolika milijonų pasisakė esą anglų kilmės, airių — 13 mil., ispanų — 9 mil., italų — 7 mil., lenkų — 4 mil., rusų — 2 mil. Mažiau gausių tautybių skaičiaus savo šaltiniuose neradau. Sakoma, kad vokiečių daugumas imigravo į šį kraštą devyniolikto šimtmečio pabaigoje ar dar vėliau, todėl savo kilmės atžvilgiu jie yra gyvesni.

Šia proga įdomu pastebėti, kad prezidento Nixono beveik visi žymesnieji Baltųjų rūmų pareigūnai yra su vokiškomis pavardėmis. Štai jie: Kissinger, Klein, Haldeman, Ehrlichman, Schultz, Kleindienst, Ziegler. Sakoma,, kad Washingtone link smiau nusiteikę žmonės tą vokiečių grupę vadina vokiška mafia, ketvirtuoju reichu, Berlyno siena ir pan.

Turime apgailestauti, kad per šimtą su viršum metų mūsų imigrantai ir jų vaikai neiškilo politikoje. Nei kongrese, nei aukštesnėse federalinės valdžios įstaigose visai nebuvo lietuvių kilmės žmonių. Kol kas turime tenkintis turėję bokso čempijoną Sharkey - Žukauską, Metropolitan operos solistes Kaskas, Stoską ir dabar filmų aktorę Rūtą Kilmonytę - Lee.

BOLIVIJOS PREZIDENTAS REMS PAVERGTAS TAUTAS

Kai Bolivijos pulkininkas Hugo Banzer su kariuomene nuvertė prokomunistinį Bolivijos prezidentą, kubiečių organizacijos Miami ir New Yorke jam pasiuntė sveikinimo raštą, pridėdami Kubos laisvės vėliavą, perrištą juodu kaspinu. Neseniai Amerikos kubiečiai gavo iš Bolivijos prezidento padėkos raštą, kuriame jis sveikina juos kovojančius prieš komunizmą ir pasižada remti visas pavergtas tautas ir kvietė kovoti prieš tarptautinį komunizmą.

DĖMESIO!

VIEN TIK DRAUGAS SPAUSDINA

Kokius dalykus vien tik "Draugas" spausdina?

Vien tik "Drauge" galite rasti gražiausius vedybinius kvietimus atspausdintus lietuviškais rašmenimis.

Jaunosios poros iš visos Amerikos siunčia "Draugui" užsakymus spausdinti lietuviškus vedybų kvietimus. Galima pasirinkti įvairiaspalvio popieriaus voką ir kortelių.

Jei rengiatės į moterystės luomą ir norite gražiausių lietuviškų kvietimų, užsukite į "Draugą". Kiek galite greičiau atvykite ir pasirinkite.

Prezidento R. Nixono nauja ekonominė politika skaudžiai palietė Vak. Vokietijos plieno pramonę. Dvi žymios vokiečių firmos uždarė savo fabrikus Olandijoje. 4500 olandų darbininkų neteko darbo. Čia matome juos demonstruojančius ir reikalaujančius, kad nebūtų iš darbovietės atleisti

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS RADIO, STEREO APARTAŲ PARDAVIMAS IR TISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį,
viską perka pas Lieponį!
LIEPONIS
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro — Sekmad. atdara 12 v. iki 5 v. p. p.

DĖMESIO!
A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd St., Chicago, Ill
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVA
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BURNIS, Tel. RE 7-5168

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų kitų. Gražias vizitines korteles.
"Drauge" galima gauti visokių vizitinių kortelių, atspausdintų įvairiom raidėm. Kainos visiems prieinamos. Greitai atliekamas užsakymas.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
— Įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef. FRontier 5-1882

Most holiday cards talk about peace, good will, and joy. UNICEF cards do something about it.

You're going to buy holiday greeting cards anyway. So why not buy them from UNICEF?
UNICEF cards provide badly needed food, medicines, and school supplies for the children of more than 100 nations. Many of them were designed by the world's most famous artists as a gift to UNICEF. Which is one reason UNICEF cards cost no more than ordinary greeting cards.
This year, when you send greetings to a friend, send a little hope to a child.
For your free color brochure listing UNICEF card selections, write to:
UNICEF Greeting Cards,
Dept. GC, 331 East 38th Street,
New York, N.Y. 10016.

5% to 5¾%
INTEREST ON SAVINGS CERTIFICATES
Member Federal Reserve System
Member Federal Deposit Insurance Corp.
Marquette National Bank
63rd and Western Avenue
GRovehill 6-5100
Free parking Open Thursday night. Open Saturday 'til 2 p.m.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių,
Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

2 po 4 kamb. mūr. Sklepas ir pastogė. Central. šild. Garažas. Brighton pko. centre.
2 po 5 kamb. medinis ir šalia tuščias sklypas. Central. šild. 41 ir Campbell.
Puikus bungalow. Įrengtas sklepas, garažas.
Tuoj galima užimti. Gera vieta 77-ta prie California.
Maisto krautuvė ir 2 butai. Brighton pke.
3 butai ir biznio patalpa. Marquette pke.
Valgykla su namu ir visais įrengimais. Judri vieta.
Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

SAVO NAMAI NEŠALA
5 butų aukštas mūras. 50 p. lotas, 3 auto mūro garažas, naujas gazu šildymas. Apie $8,000 nuomos. Pusė bloko nuo parko. $46,000.
2 butų gražus mūras, beveik kaip naujas. Įrengtas šiltas beismentas, alumin. langai, naujas garažas, blokas nuo parko. $38,500.
3 butų 1½ aukšto mūras. Gazu šildymas. Garažas. Geros pajamos. Gražūs butai. Arti ofiso. $34,000.
6 kamb. mūras. Moderni vonia, kabinetų virtuvė, naujas gazu šildymas, garažas. Arti mūsų. $19,000.
9 kamb. naujai modernus bungalow. Liuksus vonia ir kabinetų virtuvė. Pilnai įrengtas beismentas. Židinys. Gazo šildymas. Nauji kilimai. 2 auto garažas. Marquette pke. $28,000.
4 butų gražus mūras ir 4 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. Prie Maria High. $42,700.
VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijami vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.

DĖMESIO!
RADIO PROGRAMA
* *
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.
Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doleriniai, certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos, radijai stereo.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Ir kitus kraštus
NEDZINSKAS 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

STATYBININKAI
BUILDING & REMODELING
REMONTUOJU MŪRĄ (Tuckpointing), STOGUS ir RINAS.
TELEF. RE 7-0425

MŪRO REMONTAS
STOGŲ TAISYMAS
Pats atlieku darbą. Union Building Maint. Skambinkit
TEL. — 538-5232

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo šildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-3447

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
Išnuomojamas kambarys su galimybe naudotis virtuve. 6500 So. Claremont, tel. GR 6-2598.
IŠNUOM. miegamas kamb. Marquette pke., vyrui ar moteriai, pensininkui ar dirbančiam. Visi patogumai, galima naudots virtuve. Telef. WA 5-6742.
Išnuomojamas naujame name angliškam rūsy 5 kamb. butas Marquette Parke. Suaugusiems PR 8-5527

IEŠKO NUOMOTI
Ieškome 6 kamb. buto. 3 suaugę. Apyl. Brighton pke. arba į pietus. YA 7-6561.

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos, o skaitytojų skaičius yra toks didelis jog atneš geriausius rezultatus.
Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi "Drauge"

HELP WANTED — VYRAI
PRESSMAN
Exper'd Multi Operator, 2 color
Full time. Good starting salary
INK SPOT PRESS
7565 No. Bell Ave., tel. 274-8333.

OPPORTUNITY
PART TIME OR FULL TIME
Young men wanting to make extra money — from $100 to $1,000 a month. Call for interview 10 a.m. to 3 p.m.
PHONE — 754-6656

WANTED — SAW FILERS
Must speak some English
WOODWORKERS TOOL
222 S. Jefferson, nr. Union Station
PHONE — 726-8702
Ask for Mr. Franzek

TRACTOR-TRAILER DRIVER WANTED
Over 26 yrs. of age.
Must know Chicago area.
Call — 928-2302
Between 3 - 5 p.m.
Must speak some English.

VYRAI IR MOTERYS
MATURE COUPLE NEEDED
For family of 6 4 children. Live in. Own small apt. Woman for housekeeping, man to assist wife.
Experienced preferred. References required. — Top salary for right couple.
Call collect (414) 771-7810.

HELP WANTED — MOTERYS
FRONT DOOR SALESWOMEN
High School graduates to sell product at retail shop operated on company premises.
Apply
SCHULZE & BURCH BISCUIT COMPANY
1133 W. 35th Street
An equal opportunity employer

Reikalingas prityręs MAŠINISTAS ir Tool & Die Makers
dirbti mažus "progressive dies". Kreiptis AMPOL, Information Center and Employment Agency, 1212 N. Ashland, Tel. 235-8040

METAL FABRICATOR EXPERIENCED
Light and medium gauge, layout set-up, sal. according to exper. Apply:
K. H. HUPPERT CO.
16850 S. State Street
SOUTH HOLLAND, ILLINOIS

WAITRESSES
BREAKFAST — DINNER AND SALAD GIRL
Experienced preferred but will train.
Full Time Days
APPLY IN PERSON
HOLIDAY INN O'HARE
3801 N. Mannheim Road
Schiller Park, Illinois

HOSTESS WANTED
New restaurant in Chicago Heights needs experienced attractive hostess. Top salary.
Apply in person after 9 A. M.
VILLAGE INN PANKAKE HOUSE
19838 So. Halsted Street,
Chicago Heights, Illinois

KEYPUNCH OPERATOR
2nd Shift
Experiesced in Key to Tape operation. New office. Good employee benefits
Call Mr. Kornman — 437-7552

Skelbkitės dienr. "Drauge"

HELP WANTED — VYRAI IR MOTERYS
HELP WANTED
FARRELL'S ICE CREAM PARLOUR RESTAURANT
Full Time Day Positions
√ FOUNTAIN MEN
√ BUSBOYS AND DISHWASHERS
√ PANTRY AND KITCHEN PEOPLE
A great oppt'y to join the nationwide expansion of FARRELL'S.
Great Working Conditions — Gay 90's Atmosphere.
A fun place to work. Apply in person to
FARRELL'S ICE CREAM PARLOUR RESTAURANT
D312 Woodfield, Schaumburg — Hours 9 to 9
882-1880

Colorado Springs aklųjų mokykloje vaikučiai apžiūri muzikos instrumentus, kuriuos parodė aviacijos orkestro vedėjas serž. John Reid Viceprezidentas Spino Agnew ir Graikojis premjeras Papadopoulos susitikę Atėnuose

NERAMUMŲ ŠAKNYS AIRIJOJE

P. ŽIČKUS

Girdint, kas vyksta šiaurės Airijoje, daug kam kyla klausimas, kokia yra šių neramumų priežastis, kodėl vyksta ta brolžudystė.

Patys airiai yra keltų giminės, bet, laikui bėgant, jie yra susimaišę su senosios Anglijos gyventojais. Airiai buvo ir yra daugiausia katalikai. Airija buvo šimtmečiais okupuota anglų. Po reformacijos anglai panoro sudaryti Airijoj jėgą iš tų pačių gyventojų, kurie valdytų airius, bet neatitrūktų nuo Anglijos. Tą jie darė visose savo kolonijose. Šiam tikslui jie siuntė į Airiją kolonistus, kurie turėjo padėti pagerinti jų ūkį. Tie ūkių "gerintojai" buvo protestantai. Religija turėjo būti tas skiriantis barjeras, kad atsiųstieji nesusimaišytų su airiais. Anglai atiminėjo iš vietinių gyventojų žemę ir ją atidavinėjo naujiems kolonistams, kuriuos jie vadino "planters". Išvaryti vietos gyventojai, jeigu jie norėjo dirbti savo buvusią žemę, jie turėjo mokėti nuomą naujiems savininkams. Tų kolonistų buvo atsiųsta daug, daugiausia į šiaurės Airiją. Airiai turėjo mokėti mokesčius protestantų bažnyčioms, kurioms jie nepriklausė, nes buvo katalikai. Iki 1829 m. Airijoj katalikams visai nebuvo leidžiama balsuoti. 1840 m. beveik visas bulvių derlius Airijoj buvo gamtos sunaikintas. Bulvėss buvo vienas pagrindinių pra gyvenimo šaltinių. Javus ir gyvulius iš jų atėmė valdžia. Sakoma, kad apie 600,000 airių — suaugusių ir vaikų — tada mirė badu.

Airija ilgai buvo anglų valdoma. Airių vadai nutarė nusikratyti anglų okupacijos. 1916 m. Velykų dieną mažas airių būrys, vadovaujamas James Connolly, užėmė pagrindinius pašto rūmus. Po kelių dienų kovų ir nesėkmingos revoliucijos, Connolly buvo pagautas, pririštas prie kėdės ir sušaudytas.

Po šios mažos ir nepavykusios revoliucijos, kad visai Airija neišslystų iš jų rankų, anglai leido protestantams airiams apsiginkluoti, kad galėtų valdyti katalikus. Taip pat jie nutarė padalyti Airiją į dvi dalis. Tam padalinimui jie pravedė balsavimą. Balsavimas vyko iš 32 apskričių tik šešiuose. Iš tų šešių tik keturios apskritys turėjo protestantų daugumą. Tokiu būdu atsirado šiaurės Airija, valdoma protestantų. Kai kita Airijos dalis išsikovojo nepriklausomybę, ši liko anglų žinioje, nes taip, esą, balsavimais buvo nuspręsta.

Šiaurės Airijoje dominuoja protestantai, kurie yra artimesni anglams, negu airiams. Religiniu atžvilgiu abeji yra fanatikai. Protestantai nekenčia katalikų, todėl jie sudaro tik mažumą. O protestantai spaudė ir spaudžia mažumą. Nuo to spaudimo daug katalikų pabėgo į laisvą Airiją.

Šiaurės Airijoje yra didelė katalikų diskriminacija. Nuo 1945 metų Fermanagh apylinkėje, kur didelę daugumą sudaro katalikai, buvo statomi namai. Iš tų valdžios pastatytų namų 568 gavo katalikai, o 1921 namą gavo protestantai. Namų stoka ten yra didelė. Dungannon apylinkėje, kur katalikai irgi sudaro didelę daugumą, buvo pastatyta 60 namų katalikams, o 200 protestantams. Cookstown apylinkėje, kur yra 60% katalikų, 61 namas buvo pastatytas jiems, o 309 protestantams. Žinoma, katalikai visi yra nacionalistai, o protestantai unijistai, t. y. nori gyventi unijoje su anglais.

Strobane apylinkėje yra apie 80% katalikų nacionalistų. Apie 30% jų yra bedarbiai, nes protestantai aprūpina pirmiau savuosius. Newry apylinkėje yra apie 80% katalikų, 24% jų yra bedarbiai. Tose pačiose apylinkėse protestantų bedarbių yra tik 3-4 procentai.

Diskriminacija prieš katalikus vyksta visose srityse. Šie reiškiniai ir kelia neramumus. Be to, katalikai nori susijungti su visa Airija. Taigi diskriminacija ir nacionalizmas yra tos neramumų ir brolžudystės priežastis.

Be minėtų priežasčių, komunistai, kaip ir visur, yra prikišę savo pirštus. Jie kursto vienus prieš kitus, kad drumstam vandeny patys galėtų žvejoti.

Kanados min. pirm. Trudeau

PALAIDA BALA

(Atkelta iš 3 pusl.)

tarnavimus mažųjų sąskaiton. Mažieji šių spąstų gali išvengti. Jie betgi turi aiškiai suprasti, kaip ir kas biržose darosi, kaip atsiranda akcijų kainos, dėl ko jos svyruoja. Toks žinojimas padės nekristi panikon be reikalo.

Jie pagal galimybę turi pasirūpinti, kad akcijų rinka būtų tvarkinga. Tai reiškia jų pareiga saugoti, kad akcijų kainos per daug nei kristų, nei kiltų. To gali būti pasiekta prieišingomis rinkos polinkiui operacijomis. Specialistai, vadinasi, įpareigoti per didelės pasiūlos metu akcijas pirkti savąja sąskaita ir atvirkščiai, pasiūlos trūkstant — pardavinėti.

Deja, ši pareiga griežtai ribotai niekada nebuvo nusakyta. Žodžiai "pagal galimybę" dėl to netruko išvirsti ne tik neaiškiu, bet pagaliau ir iš viso nieko nereiškiančiu dydžiu. Tiesą pasakius, ši specialistų pareiga ir tų reikalų neišmanančiam turėjo atrodyti mažiausiai įtartina, nes kur gi jūs rasite tokius geraširdžius pirklius, kurie darytų sau nuostolingas operacijas? O jei darytų, tai kaip ilgai jie tesėtų taip verstis?

Paradoksai ir humoras kanadiškam gyvenime

PRANYS ALŠĖNAS

— Canadians are such funny people, — kartą parašė kanadietis Vancouverio "Sun" kolumnistas Barry Mather.

Žinoma, lietuviškos spaudos skaitytojai gal nustebs, klausdami: kodėl taip? O jeigu šitaip iš tikrųjų yra, tai, ko gera, ir mes, Kanadoj gyveną lietuviai, gal pasidarėme "funny people"?

Atsakant į šitokius klausimus, tenka aiškintis, kodėl jis šitaip galvoja ir teigia.

Esą, buvę kažkada laikai, kai daug kas galvoję, jog kanadiečiai neturį palinkimų jokiam humorui, o juo labiau patys neatrodę "funny people'. Tačiau rūdien, girdi, laikai visiškai pasikeitę.

Dabar, esą, net ir būti kanadiečiu, jau reiškia turėti palinkimą į humorą. Kiekvienas anglas galvoja, jog kanadietis yra ne kas kitas, kaip amerikonas. O tikras amerikietis — jau visiškai kitaip galvojąs. Jis be jokių išvedžiojimų kanadietį laiko anglu.

Kanadietis, esą, turįs keletą himnų, kurie, deja, garbina kitas šalis. Tiesa, jis turįs ir vadinamąjį savo himną "O, Canada", kurį kiti ir tautine giesme vadina, bet giedot jį retai tegieda.

Kanada, tiesa, jau turi savo vėliavą — klevo lapą, bet provincijų vėliavos — ne kas kita, kaip truputį suprastintas Union Jack.

Kanadietis gyvenąs labiausiai humorastiniam žemės plote visam pasaulyje. Jo gyvenamasis kraštas esąs 4,500 mylių platumo, už tai čia esama plotų, kur mylių myliomis žmogaus nė su žiburiu nerasi. O kitur, ypač miestuose, žmogus prie žmogaus kaulus laužosi.

Kanada esanti padalyta didelių ežerų, didelių lygumų, didelių kalnų, dviejų didelių kalbų (anglų ir prancūzų), na, ir vienuolikos didelių vyriausybių (dešimties provincinių ir vienuoliktosios — federalinės). Žinoma, ji turinti kiek vyriausybių, tiek ministerių pirmininkų, o jau ministerių — žymiai daugiau negu 300.

Kanados tautinė sostinė — Ottava. Jos (kartu ir vyriausybės) širdis esanti Londone, galva — New Yorke.

Dar vienas kanadiečių humoristiškas bruožas esąs tas, kad kanadiečių, gyvenančių Kanadoje, priskaitoma truputį daugiau kaip 20 mil., o JAV-bėse tokio pat kilimo žmonių, emigravusių per pastaruosius 100 metu, skaitant su prieaugliu, — 25,000,000. Taigi, daugiau žmonių svetur, negu namie.

Kanadiečiai, esą, turi tokią humoristinę savo šalies sritį, vadinamą Northwest Territories ir Yukon, kuri reprezentuoja 40 proc. visos Kanados ploto, bet toje srityje žmonių ne daugiau kaip 30,000.

Apie pusę kanadiečių gyventojų, esą, gyvena miestuose, kita pusė — provincijoj. Deja, ir šioji pusė puoselėjanti viltį, jog: "Kai išeisiu į pensiją — važiuosiu miestan gyventi". Dar laimė, kad toji pusė gyventojų, kurie gyvena miestuose, galvoja: "Kai tik išeisiu į pensiją, pirksiu farmą ir važiuosiu jon baigti savo gyvenimo dienų".

Kita humoristinė kanadiečių gyvenimo žymė esanti toji, kad dauguma kitų kraštų gyventojų galvoja, jog kanadiečiai — tai tokie tipai, kurie ir gyvena tik užšalusių kalnų viršūnėse. Deja, dauguma šio krašto gyventojų savo gyvenime visiškai nėra matę kalnų.

O kanadiečių teritorija esanti taip huuoristiškai išsišakojusi, kad, rodos, ji visiškai nebeišsitenka Šiaurės Amerikos žemyne, bet plėšiasi į Lotynų Ameriką. Pvz., kanadiškis St. John miestas šaltojoj Newfoundland provincijoj esąs daug arčiau Brazilijos Rio de Janeiro, negu New Orleans.

Na, šiek tiek pavyzdėlių dar iš Dominijos su Metropolija santykių. Esą, kai kanadietis pardavėjas (salesman) gaunąs užnė dovanėlė iš mūsų firmos". bai apsidžiaugęs tuo, pasako vedėjui: "Čia, Mr. McIntyre, dėžė gerų cigarų, kaip komplimentinė dovanėlė iš mūsų firmos."

O anas skotas atsakąs: "O, ne, negaliu priimti. Tai galėtų atrodyti kaip kyšis".

— Tai gerai, — atsakąs kanadietis pardavėjas, — jeigu jau nenorit nemokamai, mes už cigarų dėžę paskaitysime 10 centų.

Tuomet, žinoma, McIntyre, susigriebęs, paduodąs 20 centų ir sakąs:

— Tai duokite man dvi dėžes cigarų.

Tai čia šiek tiek ano kolumnisto motyvų, kodėl jo akimis žiūrint, kanadiečiai yra "funny žmonės".

Gal ir mes, lietuviai, pasidarėme ar dar pasidarysime tokiais pat, čia gyvendami. Kas žino,

GĖLĖS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

MIRĖ KŪDIKIS, NUDEGINTAS VALYMUI SKYSČIO

Chicagoje mirė 16 mėnesių kūdikis, kurį bemaudant jo 3 ir 5 metų sesutės, auklei nematant, į vonelę įpylė perdaug valymo skysčių. Kai sugrįžo auklė, rado kūdikį vandeny skaudžiai verkiantį.

"Aušrinės" Choro dirigentui
A. † A.
MYKOLUI LIUBERSKIUI mirus.
mielą p. LIUBERSKIENĘ, dukteris DONATĄ ir ANDŽELĘ su šeimomis ir seserį STASĘ PAULIONIENĘ giliai užjaučiame.
Ona ir Adomas Ūseliai
Aldona O. ir dr. Jonas Pavilioniai

Mielą bendradarbę
JADVYGĄ SURKEVIČIENĘ,
giliai liūdinčią netekus brangios sesutės
A. † A. IRENOS LANGIENĖS,
nuoširdžiai užjaučia
Šv. Kryžiaus Ligoninės
Laboratorijos vedėja Seselė Julija
ir Lietuvaitės Laborantės

A. † A. ZITAI LITVINAITEI
mirus,
jos tėvą Joną Litviną ir brolius giliai užjaučiame.
Lilija Ignatonienė,
sūnus ir marti

A. † A. VILIUI KUZMAI
mirus,
jo motinai MARIJAI KUZMIENEI, broliui VALENTINUI ir seseriai LIUDAI BUTIKIENEI su šeima reiškiame nuoširdžią užuojautą.
Lilija Ignatonienė,
sūnus ir marti

RINKTINĖS KNYGOS JAUNIMUI

SENASIS KAREIVIS MATATUTIS

Jurgio Jankaus pasaka — apysaka mūsų liaudies pasakų motyvais apie įdomų žemaitį Matatutį ir jo daugybę nuotykių kariaujant už svetima karalių ir paskui tą patį karalių mokinant karaliauti. Apie 240 psl., kietuose apdaruose, kaina $3.00.

Puiki ir nepaprastai įdomi norvego Thor Heyerdahl nuotykių knyga iš ekspedicijos plaustu per Ramųjį vandenyną, siekiant išaiškinti Ramiojo vandenyno salų paslaptis. Iliustruota 114 psl. kaina $3.75.

GRIMŲ PASAKOS

Liudo Dovydėno apysaka apie du berniukus, su šienpiūviais išvykusius į tolimų miškų lankas, ir jų įdomius nuotykius vasaros naktimis. Iliustruota. 70 psl., kaina $3.00

MĖLYNI KARVELIAI

Įdomios ir nuotaikingos Aloyzo Barono apysakaitės mažiesiems, vaizduojančios mūsų vaikų gyvenimą naujosiose emigracinėse sąlygose. Iliustruota. 70 psl., kaina $1.50.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽŪS

Balio Sruogos istorinė apysaka apie žemaitį berniuką, kuris 1812 metais iš Viekšnių į Kauną atsikraustė ir čia Napoleoną besikeliantį per Nemuną, regėjo ir kas iš visų tų nuotykių iš jo. Iliustruota. Virš 200 psl., kaina $2.50.

NAKTYS KARALIŠKIUOSE

Brolių Grimų pasakų rinkinys, kuriame ir Pelenė, ir Sniego Senė. Snieguolė ir kitos gražiausios ir populiariausios pasakos mūsų mažiesiems. Nauji pasakų vertimai, daug iliustracijų. Didelis formatas, 160 psl., kaina 3.00.

RYTŲ PASAKOS

Įdomių ir nuotykingų Vinco Krėvės pasakų knyga mokyklinam jaunimui iš Rytų kraštų tautosakos ir mitologijos. 220 psl. kaina $2.50.

JŪRININKO SINDBADO NUOTYKIAI

Puikios ir įdomios arabų pasakos, parinktos iš garsiosios "Tūkstantis ir viena naktis" ir vaizduojančios pasakų jūrininko Sindbado nuotykius paslaptingose ir nepaprastuose kraštuose Didelis formatas, 112 psl., kaina $2.00.

Visos šios knygos yra vertingos ir reikalingos jūsų vaikų bibliotekoje, ir jas visas galima gauti DRAUGE.

Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc mokesčiams

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
Trys Moderniškos Koplyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE
AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-9800

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
— TEVAS IR SONUS —
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345 6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. OLympic 2-1003
LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
649 East 162nd Street, South Holland
10821 South Michigan Avenue, Chicago
TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **"Sunkiausiu keliu"**, rankraštis, pasirašytas Kregždės slapyvardžiu, yra šeštasis "Draugo" romano konkursui atsiųstas rankraštis.

× **Šv. Kazimiero seselių** 1 sk. iš Town of Lake rengia vartotų daiktų išpardavimą antradienį ir trečiadienį, lapkričio 2 ir 3 d. tarp 9-tos val. ryto iki 7-tos val. vak. Šv. Kryžiaus parapijos salėje, 4547 So. Wood St. Nuoširdžiai kviečiame atsilankyti. Jei kas turite vartotų baldų, rūbų, indų, knygų, žaislų, kurie nereikalingi, bet yra geri, malonėkit atnešti į parapijos salę pirmadienį, lapkričio 1 d., tarp 10-tos val. ryto iki 7 val. v. Šio parengimo pirmininkė ir rengėja yra Stack - Stakauskienė.

× **Cicero miesto ir apylinkėje** Balfui aukas renka šie nepailstantieji Balfo darbuotojai: J. Arštikys, C. Bačinskienė, J. Dekeris, K. Deveikis, A. ir S. Didžiuliai, M. Gegevičienė, O. Galvydienė, L. Griauzdienė, L. Jucaitienė, R. Latožienė, A. Lauraitis, B. Lenkevičienė, R. Memėnienė, V. Markauskienė, J. Pupelienė, G. ir G. Valantinai, Ant. Zailskas ir O. Zailskienė.

× **Mok. Grasilijos Meiluvienės** su talkininkėmis parengti Onos vardo vasaros vaikų aikštelės auklėtiniai dainuoja - deklamuoja Alvudo Vaikų teatro mėnesinėj 108 radijo valandėlėj šį antradienį, lapkričio 2 d., 11 v. r. Barcus radijo šeimos valandoj.

× **Solistai Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis** gruodžio 1 d. dainuos prancūziškų, vokiškų ir itališkų dainų bei operų ištraukų St. Xavier College rengiamame koncerte. Koncertas prasidės 8:15 v. vak.

× **Marquette Parko Šv. Vardo d-ja** ruošia pagerbimą moterims lapkričio 14 d. parapijos salėje.

× **Juris Valainis,** latvių radijo programos vedėjas, **Aleksas Kalninš** ir kiti kultūrininkai bei visuomenininkai, artimai bendraudami su Lietuvių forumo radijo vadovybe, organizuoja Latvijos Nepriklausomybės šventės minėjimą Lietuvių forumo radijo programoje.

× **Stasys Stasiūnas,** čikagietis, vėlinių dienos proga atsiuntė "Draugui" elegišką mirusiųjų tėvynėje prisiminimui, eilėraštį, kurio vienas posmas taip skamba:

Nuo kapo piktžoles nuravėčiau,
tą žemę glostyčiau virpančia ranka,
aš jiems gėlelę pasodinčiau,
palaistyčiau savo ašarom gailiom.

× **Marquette Parko lituanistinei mokyklai paremti tradicinis vakaras - balius** įvyks š. m. lapkričio mėn. 20 dieną, 8 val. vakaro parapijos salėje. Rezervacijos tvarkomos D. Česnauskienės, **HE 6-2812.**

× **Bilietai** į **"Eglutės"** jubiliejinę šventę, kuri įvyks lapkričio 7 d., 3 val. popiet, Jaunimo centre, gaunami "Marginiuose" ar paskambinus tel. **436-4460** arba 471-2751. (pr.)

× **Ypatinga knyga. Ją skaityk ir norėk!** Tai "Šv. Jono Bosko" biografija. Ji ypač patartina pedagogams, visuomenininkams, gausesnėms šeimoms. Ją galima įsigyti Lietuvos Dukterų draugijos raštinėje, 2735 West 71st St., Chicago, Ill. 60629, tel. 925-3211. (pr.)

× **33—Dienų į Šv. Žemę ir Romą kelionės įgaliotiniai Detroitui** ir apylinkėms yra **Jūratė ir Marius Sajauskai,** 14531 Common Road, Warren, Mich. 48093, tel. 776-8597 (ne 776-8587, kaip buvo anksčiau paskelbta). (pr.)

× **LB Lemonto apylinkės valdyba** mums prisiuntė malonų padėkos laišką, kuriuo dėkoja **"Draugui" už gerą ir įdomią** informaciją iš lietuvių gyvenimo. Apylinkės valdyba paskyrė mūsų dienraščiui 30 dolerių, kurie ir buvo pasiųsti per apylinkės iždininką Romą Burbą. Už gausią auką nuoširdžiai dėkojame.

× **Televizijos 2 stotis** šeštadienį rytą perdavė pasikalbėjimą su Vindašių šeima, tėvu, motina ir dukrelėmis. Mergaitės pasipuošiusios viena tautiniais drabužiais, kita skaučių uniforma, gražiai papasakojo apie lietuvių organizaciją, tautinius drabužius, tėvai papasakojo apie liaudies meną, rankdarbius ir maistą. Programa buvo įdomi ir šeima tikrai gražiai reprezentavo lietuvius.

× **"Chicago Daily News"** praėjusio penktadienio laidoje vienam paklausėjui, kur gauti lietuvišką maldaknygę, atsakė, kad turi kreiptis į Lietuvių katalikų spaudos centrą ir davė "Draugo" adresą.

× **Gedulingos pamaldos** už savanorius, karius, partizanus, šaulius ir visus kovotojus, kritusius už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, mirusius artimuosius išeivijoje ir okupuotoje Lietuvoje, bus lapkričio 2 d., antradienį, 6 v. v. tėvų jėzuitų koplyčioje ir prie Laisvės kovų paminklo, 5620 So. Claremont Ave.

× **"Southtown Economist"** laikraštis įsidėjo straipsnį ir nuotrauką apie kalėdinių lietuviškų papuošalų gamintojas V. Vesotą, Helen Pius ir S. Kasarski. Papuošalų gaminimo kursą jos duos Ford City prekybos centre antradieniais, 7:30 v. - 9 v. v., lapkričio 2, 9, 16 ir 23 dienomis.

× **II Pasaulio Lietuvių jaunimo kongreso** paruošiamuosiuose darbuose aktyviai reiškiasi buvusios Gross Heseppe - Diepholzo (anglų zonoje, Vokietijoje) gimnazijos auklėtiniai: Milda Gulbinskaitė - Lenkauskienė, PLB valdybos narė, Juozas Gailevičius - Gaila, JAV LB centro valdybos narys, dr. Vytautas Vygantas ir Vytautas Vebelūnas, finansų komisijos nariai, ir Jonas Šoliūnas, informacinės sekcijos narys.

× **R. Janučauskienė,** Yucaipa, California, jau trečia savaitė viešį Chicagoje, kur turi gausiai giminaičių ir bičiulių. Apsistojusi pas pusseserę Teodorą Kuzienę.

× **Filisterių skautų sąjungos** Chicagos skyriaus sueiga šaukiama lapkričio 5 d. 8 val. vak. Menės salėje, 2515 W. 69th Str. Bus įdomi paskaita. Visi nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Rūta Ruzgaitė ir Arūnas Udrys sukūrė naują lietuvišką šeimą. Vestuvės įvyko New Yorke, kur jaunoji gyveno ir buvo Maironio šeštadieninės mokyklos mokytoja. Arūnas yra detroitiškis ir yra LB Detroito apylinkės pirmininkas. Nuotr. R. Kisieliaus

ATVYKSTA LINKSMOJI NAŠLĖ

Chicaga yra sutelkusi daugiau lietuvių, negu bet kuris kitas miestas laisvajame pasaulyje. Čia ir kultūrinis gyvenimas sudėtingesnis, įvairesnis. Savaitgaliai perpildyti įvairių organizacijų pokyliais ir kitokiais smulkesniais parengimais. Tačiau didesnio masto pastatymai yra reta šventė.

Šalia rimtų operų, kurių finalas daugiausia būna liūdnas ir tragiškas, lietuvių visuomenė atvangai mielai pasiilgsta ir linksmos nuotaikos operečių. Tai paliudija ir praeito kovo 27-28 dienomis "Pirmyn" choro pastatytasis J. Strausso "Šikšnosparnis", kai per abu spektaklius buvo pilna Marijos aukštesniosios mokyklos salė, o užsiskleidus uždangai, žiūrovai patenkinti skirstėsi namo. Didesni ir mažesni gausūs savaitgaliniai pokyliai ano nusiteikimo, išsinešto iš "Šikšnosparnio" spektaklio, niekada neatsvers.

Muz. K. Steponavičiaus pastangomis ir "Pirmyn" choro intensyvaus darbo dėka 1972 m. kovo 4-5 dienomis į Marijos aukštesniosios mokyklos salę atvyks talentingojo kompozitoriaus Franz Leharo "Linksmoji našlė". Ši operetė savo melodingomis dainomis ir arijomis yra išgarsėjusi visame Vakarų pasaulyje.

Operetės autorius Franz Lehar (gim. 1870 m.), nuolat giedro veido ir linksmų akių kompozitorius, savyje yra sutelkęs net kelių Europos tautų būdo ir talento lobius. Savo kilme ir gimtuoju kraštu jis yra vengras. Taigi jautriai raudančio smuiko, temperamentingojo čardašo krašto sūnus. Bet vaikystės metais atsidūrusiam garsiųjų Strausų valsų tėvynėje Austrijoje, Vienoje, jaunajam kompozitoriui iki širdies gelmių įstrigo austriškasis muzikinis melodingumas, giedri romantiška nuotaika, nuskaidrinusi vengrišką melancholiją atspalvį. Austriją jis pamilo, joje praleidžia didžiausią savo gyvenimo dalį, joje sukūrė ir gausių savo muzikinių kūrinių lobyną.

Nors ir pamilęs Austriją, studijoms pasirinko Čekoslovakijos Prahą. 1888 m. aštuoniolikos metų jaunuolis baigė tenykštės konservatorijos smuiko klasę. Vakarinių slavų sostinė — auksinė Praha — jaunajam Leharui neliko be įtakos vėlesnei jo kūrybai ir pasirenkamiems siužetams.

Baigęs Prahos konservatoriją, jis kurį laiką grojo įvairiuose orkestruose. Vėliau buvo pakviestas kariuomenės kapelmeisteriu savo gimtinės Vengrijos sostinėn — Budapeštan, po kurio laiko į Triestą.

Pasiilgęs Austrijos, vėl grįžo į Vieną ir čia pastoviai įsikūrė. 1902 m. užėmęs teatro dirigento postą, Fr. Leharas lygiagrečiai ėmėsi ir kompozicijos. Pirmoji jo didesnio masto kompozicija yra opera "Kukuška". Prie operų daugiau nebegrįžęs, visą savo gyvenimą paskyrė operetės žanrui. Su pirmąja savo sukurta operete "Wiener Frauen" (Vienos moterys) susilaukęs gražaus pasisekimo, F. L. pajuto, kad čia jo tikrasis kelias. 78-rių metų sulaukęs, kompozitorius mirė 1948 m.

Jo operetinis palikimas gausus — siekia per 30. Viena iš labiausiai išgarsėjusių jo operečių kaip tik ir yra "Die lustige Witwe" ("Linksmoji našlė"), į teatro sceną pirmą kartą išvesta 1905 m. Iki šiol ji yra daug kartų aplankiusi įvairių valstybių teatrų scenas. Ši ir "Grafas Liuksemburgas" buvo statytos ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Komiškųjų operų stiliui artimose Fr. Leharo operetėse (ir "Linksmojoje našlėje") dominuoja šokio (ypač valso) formos daina su slavų ir vengrų melodijų atspalviu. Spalvingąsias dainas nenutrūkstamai lydi lengva, žaisminga instrumentų muzika, net ir žiūrovus neleidžianti ramiai nusėdėti.

"Linksmoji našlė" bus tikrai miela atgaiva ne tik jauniems, bet ir rimtesnio amžiaus sulaukusiems. Operetės repeticijos, pradėtos š. m. rugsėjo 19 d., vyksta kiekvieną sekmadienį 4 val. po pietų Hollywoodo salėje, 2417 W. 43rd St.

Ig. Serapinas

× **Pranas Visockis,** Madison, Wis., kaip praeityje, taip ir šiais metais niekieno neraginamas atsiuntė Balfui auką. Visockio eigesys yra gražus pavyzdys visiems geros valios lietuviams.

× **Cicero Jūrų šaulių kuopa "Klaipėda"** lapkr. 6 d. ruošia B. Pakšto salėje **Švyturio balių,** grojant jo paties orkestrui. Pradžia 7:30 v. v. Įėjimas auka 5 dol. asmeniui. Bus trumpa programa, šilta ir šalta vakarienė bei dovanų. Staliukus užsisakyti **dienos metu tel. 656-4186 arba 656-6862; ir vakarais tel. 737-6245.** Kviečia visus praleisti linksmai laiką su šauliais

Valdyba ir Parengimo komisija (pr.)

× **Antanas Urbonas,** Chicago, Ill., mūsų spaudos reikalams aukojo 6 dol. Dėkui.

CHICAGOS ŽINIOS

RADO SLAPTĄ GINKLŲ SANDĖLĮ

FBI agentai Berwyne, vienoje gėlių parduotuvėje, rado slaptą ginklų sandėlį: šautuvų prieštankinių minų, mažų patrankų, nuodingų dujų. Tiriama, kuriais tikslais tie ginklai buvo sutelkti.

MOKYKLOMS PARAMĄ TEISMAS SPRĘS LAPKR. 22 DIENĄ

Illinois aukščiausias teismas lapkričio 22 d. spręs, ar naujas įstatymas, kuriuo privačioms mokykloms skiriama 30 mil. dolerių, sutinka su konstitucija.

SUDEGINO J. TAUTŲ VĖLIAVĄ

Protestantų dvasininkas P. D. Lindstrom dienrašty "Chicago Tribune" išspausdino protestą prieš priėmimą į Jungt. Tautas raudonosios Kinijos, kuri iššudė milijonus žmonių. Protestuodami prieš raud. Kinijos priėmimą ir patriotinės Kinijos išmetimą jo parapiečiai sekmadienį sudegino J. T. vėliavą.

ILLINOIS SEKRETORIUS LEWIS NEKANDIDATUOS

Illinois sekretorius John W. Lewis, kuris buvo paskirtas į šią vietą mirus Paul Poweliui, dabar pareiškė, kad jis 1972 m. rinkimuose nekandidatuos į šį postą.

Pavergtųjų Europos tautų seimo dalyviai New Yorke. Nuotr. K. Čižiūno

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Dailininkai Tamošaičiai** Bostone. Nuo spalio 31 d. iki lapkričio 13 d. Bostono Miesto Naujųjų Rūmų galerijoje, vyks Antano Tamošaičio tapybos ir Anastazijos Tamošaitienės kilimų paroda. Parodos lankymo valandos kasdien nuo 10 val. ryto iki 4 val. p. p., šeštadieniais nuo 10 val. iki 3:30 val. Sekmadieniais uždaryta. Oficialus atidarymas įvyks ketvirtadienį, lapkričio 4 d., tarp 6 - 9 val. v. Atidarymo metu A. Tamošaitienė demonstruos kilimų audimą.

— **Elena Sofija Jurgėlienė,** Uniondale, N. Y., Lietuvių skautų organizacijos įkūrėjo Petro Jurgėlos žmona, pastaruoju metu rimčiau susirgo. Neseniai dr. L. Plechavičius padarė jai sunkią operaciją. Ligonė gydosi namie ir stiprėja.

KANADOJE

— **Toronto Prisikėlimo** parapijos L. Katalikių Moterų skyrius spalio 24 dieną paminėjo savo 15 metų veiklos sukaktį. Minėjime paskaitą apie rašytoją Pearl S. Buck skaitė A. Sungailienė. Meninėje dalyje pasirodė Detroito Tautinių Šokių grupė Šilainė: ir torontietis solistas Jonas Vaškevičius, akompanuojamas muziko Jono Govėdo.

— **Women's College Hospital** po operacijų sveiksta Ona Jonaitienė ir Vanda Jasinevičienė.

— **Violeta Adomaitytė** tarnauja "Air Canada" bendrovėje; skraido tarp Kanados, JAV ir Europos miestų. Sąlygos labai geros, darbas įdomus.

— **Kanados Baltiečių Federacija** A. Kosygino lankymosi proga išspausdino lapelius, paaiškinančius, kodėl estai, latviai ir lietuviai protestuoja prieš sovietinę vergiją.

— **Arūnas Staškevičius** baigė kolegiją geriausiu pažymiu, gavo stipendiją ir studijuoja Kanados istoriją bei ruošiasi magistro laipsniui Hamiltono universitete.

— **Apie a. a. kun. Viliaus Burkevičiaus,** lietuvių evangelikų liuteronų senjoro mirtį ir paskutines gyvenimo dienas Kaune gauta daugiau žinių. Kunigas buvo pakartotinai metamas iš savo buto, nors jau gyveno paskutines dienas. Dažni ir skaudūs komunistų puolimai paskubino jo mirtį. Po mirties jo kūnas buvęs paniekintas.

IZRAELIS

— **Pranciškonas misionierius Jeronimas Petrauskis** laiške iš Jeruzalės rašo, kad aplankė visas svarbiąsias šventąsias vietas Šv. Žemėje, savo maldose prisimindamas "Draugo" ir "Laivo" skaitytojus. Net 20 dienų jam teko išbūti Haifos ligoninėje. Dabar jis grįžta darbuotis į ankstesnę savo vietą Kipro saloje, Nikosijos mieste.

Rūta Lee Kilmonytė kreipiasi į žiūrovus Californijos Lietuvių dienos metu Los Angeles, kai ją pristatė L. Zaikienė (kairėje). Nuotr. V. Fledžinsko

— **Lietuvis laimėtojas auto lenktynėse.** Spalio 9 d. vakare iš Fed. Vokietijos miesto Erbach - Odenwald startavo "Europos turo" dalyviai — iš viso 51 mašina. Šiame "Europos ture" pirmu kart dalyvavo ir aštuonios mašinos iš Sovietų Sąjungos su "Moskvisčiais" ir "Žiguliais", kur iš jų vieną mašiną sėkmingai vairavo Kastytis Girdauskas (Kaunas) ir Uldis Madreviz (Ryga). Iki Graikijos pirmavo K. Girdauskas ir U. Madreviz su sovietų Fiat variantu. "Europos turas" pasibaigė spalio 22 d. Travemuende prie Luebecko įlankos. Į finišą atvyko 38 mašinos, po 13,000 km. kelio. Turo dalyviai buvo sutikti gėlių puokštėmis, gausiai susirinkusios publikos ovacijomis ir plojimais. Kitą dieną buvo paskelbti laimėtojai ir jiems įteiktos dovanos. Pirmoji vieta atiteko Fed. Vokietijos sportininkams — Kurt Waldner (Muehlen) ir Hans Vogt (Stuttgart), kurie vairavo su Ope, surinkdami 48 punktus ir buvo apdovanoti Audi 60 nauja auto mašina, televizijos aparatu ir kt.; be to, ir 12 dienų poilsiu Rumunijoje. Antroji vieta atiteko mūsų tautiečiui Kastyčiui Girdauskui ir Uldžiui Madreviz, surinkusiems 53 punktus, kurie buvo apdovanoti apmokamu laisvu skridimu į JAV ir atgal, garbės prizu nuo Fed. Vokietijos užsienio reikalų ministerio Schell, gausiomis bei vertingomis industrijos dovanomis. Gi kas liečia skridimą į JAV, galės tik tuomet mūsų tautietis ir latvis sprendimą padaryti, kuomet jie sugrįš į namus.

"Europos ture" dalyvavo 13 valstybių varžovai, ypač buvo gausi mašinų skaičiumi Fed. Vokietija, Čekoslovakija ir Sovietų Sąjunga, kur buvo pravažiuota Danija, Norvegija, Švedija, Suomija, Sovietų Sąjunga, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Turkija, Graikija, Jugoslavija, Italija, Austrija ir Fed. Vokietija. Kaip sugrįžę spaudos ir televizijos reporteriai pareiškė, kelionė kartais buvo dramatiška. Reikėjo pervažiuoti sniego pūgas, apšalus ir kitokias padiktuotas gamtos kliūtis. Malonu, kad lietuvis laimėjo antrą vietą.

Varžybos bus transliuojamos per Fed. Vokietijos televiziją lapkričio 5 d.

(J. Pyragas)

ITALIJOJ

— **Šv. Kazimiero kolegijoje** svečiavosi Augsburgo vyskupas J. Stimpfe, didelis lietuvių geradaris; jo vyskupijoje yra lietuvių Vakarų Europos sielovados centras. Jis buvo nuvykęs į Romą su savo vyskupijos piligrimais, kurių susidarė net trys traukiniai.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

— **Mažėjant žuvų kiekiui,** ežeruose pradėti veisti unguriai. Ligi šiol suleista apie 19 mil. unguriukų, iš kurių sugauta 90 centnerių išaugusių ungurių.

— **Žemaitijoje,** kaip viename laiške iš Lietuvos rašoma, vasara buvusi labai šilta ir sausa, nes lietaus nedaug tebuvo. Visa tai atsiliepė į augalų augimą. Gautas žymiai mažesnis javų derlius kaip kitais metais, blogiau būsią ir su pašarais.

ŠEIMŲ VIDURKIS

Medicinos mokslo žiniomis yra žinoma, kad moteris pajėgi pagimdyti 12 kūdikių. Tačiau šis teoriškas mastas pasaulyje yra gan įvairus, nevienodas. Sakoma, kad aukščiausias vaisingumo lygis yra Jordanijoje, kur moteriai tenka vidutiniškai 5 vaikai. Kai kuriose Azijos, Afrikos ir Okeanijos šalyse moteriai vidutiniškai tenka 6 vaikai. Europos šalyse vidutiniškai moteriai tenka tik 2 vaikai. Išimtį sudaro Albanija, kurioje tenka — 4 vaikai ir Airijoje — 3 vaikai. Kanadoje ir JAV taip pat moteriai tenka 3 vaikai.

L. Montrimas, T. Vilipienė ir Z. Dapkienė parūpina dienraščiui Draugui įvairius rankų darbus pardavimui. Mūsų administracijoje galite pirkti medžio drožinius ar keramikos dalykėlius lietuvišku stiliumi, lėles aprėdytas lietuviškais rūbais ir įvairių Lietuvos audinių. Dar yra keli lietuviški rūbai moterims. Kai galvosite apie panašius dalykus dovanoms ar namų papuošimui malonėkite prisiminti, kad galite pirkti dienraščio Draugo administracijoje. Dėl tolimesnių informacijų apie virš minėtus pirkinius, skambinkite: **LU 5-9500.**